

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

LETNIK VI • MAREC / SUŠEC • 1998

*Svetlejši iz noči zasiže dan,
življenje mlado vre iz starih ran
in iz trohnobe se rodi
vstajenje.*

IVAN CANKAR

Materi

KNJIŽNICA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 58

1230 DOMŽALE

OPTIK

Martina Škofic

Ljubljanska 87, Domžale
Telefon: 061 714 006

P.E. MENGEŠ
SLOVENSKA 24
Telefon: 061 738 980

SAM d.o.o.

Trgovina
z gradbenim materialom
Krakovska 4b, DOMŽALE
Tel.: 061 716 454
Fax: 061 713 288

Prodajni center Latkova vas
Latkova vas 84, PREBOLD
Tel.: 063 702 250
Fax: 063 702 251

Franšizing: Siporex - SAM
SAK d.o.o., KISOVEC
Tel.: 0601 71 182

VSE ZA GRADNJO IN OBNOVO!

UGODNE CENE V FEBRUARJU!

NUDIMO VAM:

- strešnik BRAMAC
- opeko MODULARNI BLOK in ostale opečne izdelke
- IZOLACIJSKI material
- APNO, CEMENT
- zidarsko ORODJE in drugo potrebno za gradnjo in obnovo
- mešalce, cevne odre, podpornike,...
- stavbno pohištvo, okna, vrata, strešna okna VELUX, parket, program JUB-a
- Nudimo možnost DOSTAVE Z AVTODVIGALOM

V trgovini vas pričakujemo vsak dan od 7. - 19. ure,
ob sobotah pa od 7. - 13. ure.

DOBRODELNI KONCERT DRUŠTVA VITA

za pomoč po nezgodni poškodbi glave

14. aprila 1998 ob 20. uri,
v Kulturnem domu Mengeš

Nastopajo:

STOPARJI, SLOVENSKI KVINTET, ansambel VITA,
pevski zbor SIRENE, IVAN HUDNIK, KORADO IN
BRENDI, ADI SMOLAR, AGATA ŠUMNIK-ZGONEC,
NATALIJA VERBOTEN, MARJAN ZGONC.

Povezovalac:

g. Marjan ŠNEBERGER

Predprodaja vstopnic:

Kulturni dom Mengeš • Hram Rožice Mengeš
Društvo VITA Ljubljana

Izkupiček dobrodelnega koncerta
bo namenjen za izvajanje rednih dejavnosti
Društva VITA za naše prizadete otroke in mladostnike
po nezgodni poškodbi glave.

VLJUDNO VABLJENI!

KAIRO

INŽENIRING d.o.o.

Slovenska cesta 24 • Mengeš • Telefon: 738 956

P.E. NEPREMICNINE

Slovenska cesta 35 • Mengeš • Telefon: 738 036, 738 015

• PRO DAMO:

- Na obrobju Domžal manjšo gostilno s parkiriščem na parceli 750 m², z lepim razgledom
- Suha pri Kranju, st. hišo III. gr. faza, z gosp. poslopjem, mlinom, parcela 760 m², cena 275.000 DEM
- Breg pri Komendi, st. hišo, 300 m², cena 330.000 DEM
- Mengeš, stan. hišo, 12 x 9 m², CK, telefon, P+M, nova, mansarda nedokončana, cena 320.000 DEM
- Poslovni prostor - trgovina, Slovenska cesta, 17 m² in 17 m², izložba, telefon, cena 85.000 DEM
- V Volčjem potoku naprodaj zazidljiva parcela, 900 m², cena 120 DEM/m²
- Črna pri Kamniku, prodamo dve povezani enosobni stanovanji, 60 m², cena 45.000 DEM
- V ihanu, v PSO, 800 m od priključka na avtocesto, naprodaj še eno in pol, dvo, tro, štiri - sobno stanovanje; cene stanovanj od 1.530 di 1.950 DEM/m².

• KUPIMO:

- Zazidljive parcele, hiše, posestva, stanovanja.

• ODDAMO:

- Ljubljana, kvalitetne in luksuzno urejene pisarne, v centru
- Smlednik, ob avtocesti Ljubljana-Kranj, več objektov - skladišč, po 750 m² površine

Spustite metulje

Uredniški odbor je tokrat, iz znanih razlogov, zasedal v okrnjeni zasedbi. Izbran sem bil za vršilca dolžnosti odgovornega urednika za naslednji dve številki in tako je tudi pisanje uvodnika moja naloga.

Najbrž je želja vseh nas, da bi bil Mengšan še kvalitetnejši in prijetnejši za branje. Tako upamo, da bomo že v naslednji številki uvedli nekatere že dolgo načrtovane spremembe, ki pa naj zaenkrat ostanejo skrivnost. Za vse vas bo najbrž zanimiva nova rubrika "Vi sprašujete, župan odgovarja", v kateri bo župan odgovarjal na vaša pisna vprašanja. Želimo pa si tudi vaših mnenj in predlogov, ki jih bomo poskušali čim bolj upoštevati ter vam tako Mengšana še bolj približati.

Pomlad je tu in življenje brsti. Pozabimo na pomladansko utrujenost in se približajmo naravi ter črpajmo neusahljiv vir energije, ki nam ga nudi. Uporabimo to energijo za skupno dobrobit in je ne razmetavajmo za nepotrebna blatenja in medsebojna žaljenja, ki k napredku kraja vsekakor ne vodijo. Le s skupnimi močmi lahko poskrbimo za boljši jutri.

Tu je materinski dan in prihaja velika noč. Podarimo svojim materam kakšno rožico in se jim vsaj v mislih zahvalimo za življenje, ki so nam ga dale. Velikonočni prazniki naj bodo dnevi družinskega veselja. Vsaj za nekaj dni poskušajmo pozabiti na družinske probleme, prepire in nesoglasja, skupaj pobarvajmo kakšen pirh in se kaj lepega pomenimo ob kosu potice.

Naj zaključim z verzom, katerega pomen naj vas vodi:

"zasmej se mi
in srečal bom veselje
poglej me
in spustil bom metulje
poljubi me
in vstal bom od mrtvih"

Blaž Janežič

*Vsem materam iskreno
čestitamo ob materinskem dnevu,
občanom pa želimo vesele velikonočne praznike.*

Uredniški odbor

kazalo

IN MEMORIAM	4
OBČINSKA UPRAVA	5
RAZPISI	15
ŽUPAN NA OBISKU	16
POLITIČNE STRANKE	19
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	20
DRUŠTVA	21
KMETIJSTVO	25
ŽIVLJENJE V OBČINI	26
AKTUALNA RAZMIŠLJANJA	27
PRAZNIKI, ŠEGE IN NAVADE	28
ŠPORT	31
PRI SOSEDIH	32
VAŠA POŠTA	33

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasiло ureja uredniški odbor:

Blaž Janežič (v.d. odgovornega urednika),
Majda Trobec, Jože Vahtar,
Franc Veider (člani)

Odgovorna urednica Uradnega vestnika:

Irena Podboršek, tel. 737 081

Tehnična urednica:

Sabina Kompare, tel. 737 484

Lektoriranje: Lili Epih

Oblikovanje, računalniški prelom in tisk:

Nagelj d.o.o.
GRAFIČNI STUDIO HERLE
tel. & fax: 713 074

Naslovnica:

Iz knjige
VELIKA KNJIGA O PRAZNIKIH

Izdaja:

Občinski svet Občine Mengeš.
Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov. Prejemajo ga vsa
gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.

Distribucija: Primož Kržan, tel. 737 296

Prispevke lahko oddajate osebno
v sprejemni pisarni Občine Mengeš
v času uradnih ur (ponedeljek, sredo, petek)
ali v.d. odgovornemu uredniku na naslov:
Murnova 27, 1234 Mengeš.

Zahvala

Še vedno pretreseni od žalosti zaradi hude prometne nesreče pri Naklem se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali ali nam še pomagata blažiti posledice tragedije. Še posebno se zahvaljujemo:

- medicinskemu osebju in vsem drugim, ki so na kraju nesreče nudili pomoč ponesrečencem, še posebna zahvala velja dr. Mitji Mohorju;
- medicinskemu osebju KC v Ljubljani na urgentnem oddelku, na oddelku intenzivne terapije za otroško kirurgijo, na oddelku za otroško kirurgijo, v Centru za intenzivno terapijo odraslih, na Traumatološki kliniki in na maksilofacialni kirurgiji;
- osebju Rehabilitacijskega centra Soča v Ljubljani;
- policistom in gasilcem iz Kranja;
- župniku Miru Šlibarju;
- Občini Mengeš, posebno Riki Binter;
- kolektivu podjetja Petrol in vsem drugim podjetjem, društvom in posameznikom, ki nudijo materialno in denarno pomoč;
- Mengeški godbi.

Zahvaljujemo se za obisk in izrečeno sožalje predsedniku Republike Slovenije Milanu Kučanu in predsedniku Državnega zbora Republike Slovenije Janezu Podobniku in vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje.

**Smučarsko skakalni klub
Servis Debevc
Mengeš**

V februarju, ko nas je vse v Mengšu pretresla vest o tragični nesreči naših mladih skakalcev, članov Smučarsko skakalnega kluba "Servis Debevc" Mengeš in ko smo se poslavljali

od preminulih
ter stiskali
pesti za vse
preživele,
da čim prej
ozdravijo,
je svoje
sožalje vpisal
tudi
predsednik
države
gospod
Milan Kučan.

Spoštovani!

☞ Letošnji prvi utrip pomladi je bil zgođen. Konec preteklega meseca sem opravil v poročni sobi domače občine prijetno dolžnost. Zakonca Dobovšek z Dobenega praznujeta letos 60-letnico skupnega življenja, kar sta potrdila pred pričami z biser-no poroko. Po obredu smo se zadržali z jubilentoma v prijetnem pogovoru, saj le redki zmorejo nepretrgano ustvarjati pot od medsebojnega mladostnega občudovanja do zrelih in še zrelejših let.

☞ Vselej se krčevito oklepamo vsakdanjika, dokler ne obstanemo pred posebnim do-živetjem, pretresom srečnega ali tragičnega značaja ali morda pred prelomnico, kot je jubilej zakoncev Dobovšek. Pomembno je, da odkrivamo skupni smisel bivanja in se zavedamo temeljev skupne moči.

☞ V tem času ima večina številnih društev v naši občini svoje občne zbore. Člani društev in njihovi simpatizerji se srečujemo, spremljamo pregled celoletnega dela in prizadevanj ter se dotaknemo kritičnih momentov.

☞ Večina društev, ki delajo z veliko prizadevnostjo, niso sama sebi namen, temveč razvijajo s svojim delovanjem mnogo pozitivnega duha med udeleženci društev. Prijeten je občutek, če so občani pripravljeni delati v omenjenih društvih, ki so pozitivna oblika družabnega udejstvovanja in tudi odpovedovanja v korist skupnosti. S tem je veliko storjenega za občino Mengeš in okolico.

☞ Naša prvenstvena naloga je, da angažiramo čim več mladih ljudi, jih povabimo k sodelovanju v ustvarjalnih društvih. Za vsakega se more najti ustrezna interesna dejavnost.

☞ Žal nismo vselej uspešni, o čemer priča nov vandalski izgred na drevoredu. Mladi

VI SPRAŠUJETE, ŽUPAN ODGOVARJA

V aprilski številki Mengšana bomo uvedli novo rubriko z naslovom "Vi sprašujete, župan odgovarja". Tako boste lahko posredno vprašali župana Janeza Pera kar koli vas zani-ma oz. vas muči glede Občine Mengeš.

Svoja vprašanja pošljite najkasneje do prvega v mesecu v sprejemno pisarno Občine Mengeš v času uradnih ur oziroma v. d. odgovornemu uredniku na naslov: Blaž Janežič, Murnova 27, Mengeš.

Upoštevali bomo le podpisana vprašanja. Če bo vprašanj preveč, jih bo v. d. odgovorni urednik selekcioniral.

storilci izkoriščajo svojo odvečno energijo na nepravem mestu in v nepravo smer.

☞ Pripravljeni smo jim prisluhniti, naj pridejo na dan z odkrito besedo, kajti van-dalizem je reševanje stisk na najslabši možni način. Imamo odkrito željo prisluhniti mladim, se z njimi pogovarjati o vsem, kar jih teži ali zanima.

☞ Vključevanje v omenjena društva je ena od oblik pomoči mladim, ki imajo veliko volje in ustvarjalne energije.

☞ Precej polemik je izzval idejni načrt področja Melodije, ki je doslej služilo indus-trijskemu namenu, zdaj pa se formira v poslovno-stanovanjsko področje. Kompleks odsluženih stavb, ki niso več funkcionalno in še manj estetsko primerne, bi se morale dolgoročno nadomestiti z novimi. Nujno je upoštevati želje in potrebe lastnikov zem-ljišč in tudi ne spregledati sosedov.

☞ Obžalujem, da se je javne razprave, ki smo jo organizirali, udeležilo tako malo ljudi. Izrečene pripombe so bile tehtne in jih bomo upoštevali v največji možni meri.

☞ Ob tem ima utemeljene zahteve tovarna Filc, ki pomeni za mengeško občino uspešno in stabilno gospodarsko enoto, kar pa žal ne moremo trditi za tovarno Tamiz, ki

NOVA RUBRIKA

**Vas kaj zanima?
Želite izvedeti?
Česa ne veste?
Ste v dilemi?**

VPRAŠAJTE!

Uredniški odbor

se je znašla v nezavidljivem položaju. Nek-daj urejenemu podjetju, ki se je ponašalo s kvalitnimi storitvami in odličnimi izdelki, grozi stečaj. Številni mojstri in delavci so tu uresničevali svoje dobre zamisli in trdo de-lali. Še gojim drobec upanja, da se bo kriza pravočasno rešila v prid zaposlenim.

☞ Nenazadnje pa še tole: skrbno se lotimo čistilne akcije, ki je najlepši uvod v prihaja-jočo pomlad, saj nosi v sebi potreben odtенок občutij - tistih, ki nas predstavijo na prag Velike noči - simbola upanja in očiščenja!

Vse dobro vam želi

Vaš župan Janez Per

**Vsem materam
čestitam ob njihovem
prazniku**

Župan Janez Per

36. seja Občinskega sveta Občine Mengeš

11. marec 1998

Občinski svet Občine Mengeš je na seji 11. marca 1998 potrdil dnevni red svoje 36. seje z dvanajstimi točkami, od katerih jih je deset obravnaval istega dne do prekinitve seje.

■ Program priprave dolgoročnega plana razvoja Občine Mengeš

Komisija za dolgoročni razvoj Občine Mengeš je Občinskemu svetu posredovala v potrditev program priprave dolgoročnega plana razvoja Občine Mengeš, ki opredeljuje ključne zadeve, na podlagi katerih lahko komisija konkretizira svoje delo. Predmet programa je izdelava celovitega plana razvoja, opredelitev vizije in strategij za njeno uresničitev, politike za doseganje ciljev, ukrepe, naloge in aktivnosti, akcijski načrt ter predlog organizacijske izvedbe.

Občinski svet je Program sprejel soglasno z dopolnitvijo 6. člena, ki ga je posredoval OO LDS. Sprejeta dopolnitev zavezuje Občinsko upravo, da pripravi osnovne podatke o Občini Mengeš, ki bodo komisiji v pomoč pri njenem delu.

■ Zaključni račun proračuna Občine Mengeš za leto 1997

Občinski svet je po hitrem postopku sprejel Zaključni račun Občine Mengeš in Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Mengeš za leto 1997.

Prihodki občinskega proračuna so v preteklem letu znašali 535.748.356,00 SIT ali 101% realizacije, glede na sprejeti rebalans v mesecu decembru. Skupni odhodek proračuna pa je v preteklem letu znašal 444.567.376,00 SIT ali 83,81% realizacije.

■ Sofinanciranje programa dela Muzeja Mengeš v letu 1998

Člani sveta so med razpravo sprejeli spremenjen predlog Občinske uprave, da

se sredstva v višini 3,8 mio SIT, namenjena za sofinanciranje muzejske dejavnosti, razporedijo, in sicer v višini 1,5 mio SIT za sofinanciranje plače polovične zaposlitve kustosinje, 300.000,00 SIT za materialne stroške in 2 mio SIT za sofinanciranje dogovorjenega programa. Obenem strokovna služba pripravi aneks k Pogodbi o koncesiji za muzejsko dejavnost.

■ Proračun Občine Mengeš za leto 1998 – II. obravnava

K predloženemu proračunu Občine Mengeš za leto 1998 v drugi obravnavi je bilo v skladu s Poslovníkom Občinskega sveta vloženih kar 37 amandmajev, o katerih bi morali glasovati člani Občinskega sveta. Ker zaradi velikega števila vloženih amandmajev k posameznim proračunskim postavkam, ki tematsko niso bili razvrščeni, o njih ni bilo možno glasovati, so se člani sveta odločili, da obravnavano točko prekinijo in jo nada-ljujejo naslednjo sredo, ko bo članom sveta predložen urejen pregled amandmajev.

■ Odlok o spremembi Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Lekarna Kamnik

Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Lekarna Kamnik, katerega ustanoviteljice so občine Domžale, Kamnik, Litija in Mengeš je Občinski svet sprejel v mesecu decembru. Zaradi predloga spremembe imena zavoda je bil v sprejem posredovan Odlok o spremembah Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Lekarna Kamnik, ki določa, da se ime zavoda po novem glasi: Javni zavod Mestne Lekarne. Novi Odlok so člani sveta sprejeli po hitrem postopku.

■ Določitev variante vzhodne mengeške obvoznice

Občinski svet je sprejel B varianto vzhodne mengeške obvoznice kot najprimernejšo med predlaganimi variantami in jo posredoval v postopek sprememb in dopolnitev planskih aktov občine. Več o obvoznici je napisano v posebnem članku.

■ Imenovanje člana Muzejskega sveta Zavod Muzej Mengeš

V skladu z Odlokom o podelitvi koncesije za opravljanje muzejske dejavnosti na področju občine Mengeš imenuje koncedent (občina) enega člana v Muzejski svet Zavoda Muzej Mengeš.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je na podlagi posredovanih predlogov političnih strank, zastopanih v Občinskem svetu, predlagala Občinskemu svetu, da imenuje gospoda Darka Kneza, po poklicu dipl. zgodovinarja, etnologa in kulturnega antropologa, za člana Muzejskega sveta Zavoda Muzej Mengeš.

Člani sveta so po razpravi, v kateri je tekla beseda o sami izvedbi postopka izbire kandidata, saj je OO ZLSD posredovala pripombo na postopek, predlog komisije potrdili.

■ Informacija o izdajanju in urejanju občinskega glasila Mengšan

Člani Občinskega sveta so bili na seji sveta seznanjeni o odstopu gospodične Urše Blejce s funkcije odgovorne urednice glasila Mengšan in o odstopu gospe Milice Tomšič ter gospe Tatjane Sivec-Strmšek z mesta člana Uredniškega odbora. V skladu s Poslovníkom Občinskega sveta se šteje, da izvoljenemu in imenovanemu, ki je podal izjavo o odstopu, funkcija preneha z dnem, ko je Občinski svet obveščen o odstopu.

Člani sveta so po dokaj pestri razpravi sprejeli sklep, da Občinski svet pooblašča predsednika Občinskega sveta, da skliče naslednjo sejo Uredniškega odbora glasila Mengšan, na tej seji se imenuje tudi začasni urednik glasila Mengšan.

Nadaljevanje 36. seje je predsednik Občinskega sveta sklical za naslednjo sredo, 18.3.1998, o kateri vam bomo poročali v naslednji številki Mengšana.

**Tajnik Občinskega sveta
Irena Podboršek**

Mengeška obvoznica

Na osnovi študij variant mengeške obvoznice je bila na zadnji seji Občinskega sveta Občine Mengeš predložena in nato sprejeta varianta vzhodne obvoznice kot osnova v planske dokumente.

To je pomembno predvsem zato, ker se v DZ Republike Slovenije pripravlja rebalans avtocestnega programa RS in v tem planu je predvidena tudi naša obvoznica.

Uspelo nam je dokazati, da pričakujemo povečan promet skozi Mengeš ob gradnji avtocestnega odseka Ločica–Šentjakob.

To imamo za pomemben uspeh v prizadevanjih pri izvajanju avtocestnega programa v državi. Iz dokumentacije študij variant prilagam naslednje:

OBRAZLOŽITEV:

1. UVOD

Mengeš se že vrsto let aktivno ukvarja z določitvijo obvoznice mimo naselja. Zato je bilo pripravljenih že več idejnih projektov in študij, ki so definirale možne poteke tras. Šele z odločitvijo o izgradnji avtocestnega odseka Šentjakob–Blagovica pa smo pristopili k sočasni obravnavi problematike mestne obvoznice in poteka povezovalne magistralne ceste Želodnik–Moste (Vodice). Dejstvo je, da je potrebno trase verificirati usklajeno ter tako naselju zagotoviti možnosti normalnega funkcioniranja po izgradnji avtoceste, ki bo s svojimi izvozi na področju Mengša bistveno povečala pretok vozil. Na izhodiščih izbora variant povezave Gorenjska–Štajerska je bila določena trasa magistralne ceste Želodnik do Most, ki je verificirana v pravkar sprejetih planskih dokumentih sosednjih občin, Lukovice in Domžal. Preostaja še potrditev trase

skozi Občino Mengeš, skupaj z izbrano B varianto vzhodne obvoznice mimo naselja Mengeš.

2. ANALIZA STANJA

Skozi Mengeš poteka regionalna cesta R 322 Trzin–Brnik z odcepnim krakom R 322-a v smeri proti Kamniku. Ti dve cesti sta bili v preteklosti osrednji prometni zvezi in nosilki urbanizacije širšega območja. Z naraščanjem prometa postaja vse bolj moteč element v urbanem tkivu, saj je po podatkih rednih letnih štetij (DRSC – izdaja leta 1996) prometna obremenitev (PLDP) na števnem mestu južno od Mengša dosegla okoli 14.000 vozil, v samem središču Mengša pa po podatkih prometnega štetja obremenitev že presega 20.000 vozil dnevno. Z nadaljnjim naraščanjem motornega prometa in strožjimi zahtevami glede zagotavljanja prometne varnosti (semaforizacija križišč, prehodi za pešce, kolesarski promet) je pričakovati nadaljnjo upoštevno prometa in vse večjo obremenitev Mengša s hrupom in onesnaženjem z izpušnimi plini.

Že pred leti so bila prisotna razmišljanja o potrebnosti krajevne obvoznice, ki bi prometno razbremenila urbanizirano območje in izboljšala prometno varnost ter zagotovila višjo bivalno in življenjsko raven prebivalcem Mengša.

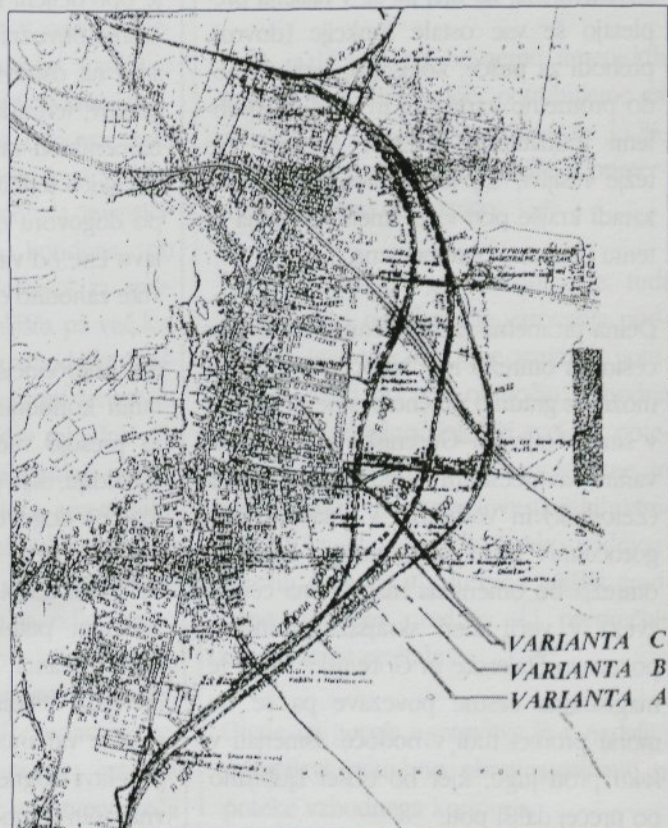
Takšne pobude so bile že deloma upoštevane v predlogu obveznih izho-

dišč dolgoročnega plana R Slovenije in obveznih izhodiščih dolgoročnega plana Občine Mengeš, ki so bila pripravljena v letošnjem letu in kjer je v urbanistični zasnovi Mengša načrtan obvozni koridor cestne obvoznice s potekom vzhodno od Mengša, ki povezuje prometno smer jug–sever (Trzin–Kamnik).

Osnovna naloga priložene študije variant je ugotoviti v skladu s projektno nalogo najprimernejši prometni koridor obvoznice Mengša na podlagi ugotovljenih in medsebojnih primerjalnih elementov.

Ob pričetku naloge je bilo na osnovi predstavljenih skic posameznih možnih koridorjev s predstavniki naročnika in predstavnika Občine Mengeš dogovorjeno, da se v študiji obravnavata dva koridorja obvoznice, in sicer vzhodno in zahodno od Mengša.

Na osnovi kasnejših predstavitev obravnavanih koridorjev na Občini Mengeš so se pojavile zahteve po obdelavi in

primerjavi dodatnih variantnih potekov vzhodno od Mengša, kjer je možno ta koridor speljati v neposredni bližini naselja ali pa v večji oddaljenosti. Tako je bilo naknadno dogovorjeno, da se na vzhodni strani Mengša enakovredno obravnavata še dva podvariantna poteka, eden izmed njih upošteva že pred leti obravnavani naselju bližnji koridor in pa kot drugi koridor novega, ki se v največji možni meri odmika od Mengša. Tako bo možna neposredna primerjava treh potekov obvoznice vzhodno od Mengša, ki so na prvi pogled primernejši od zahodnega koridorja.

Obstoječa regionalna cesta R 322 (Trzin–Brnik) in njen odcep R 322a (smer proti Kamniku) v današnjem prometnem omrežju pomeni pomembno prometno povezavo tako v lokalnem kakor v regionalnem prometnem povezovanju. Predstavlja najkrajšo prometno povezavo Kamnika z zaledjem v smeri proti Ljubljani, hkrati pa je najkrajša prometna povezava med Štajersko in Gorenjsko. Cesta je na odseku skozi Mengeš močno prometno obremenjena, na njej pa se v naselju prepletajo še vse ostale funkcije (dovozi, prehodi za pešce, kolesarji), tako da bodo prometno varnostni in okoljski problemi tranzitiranja središča Mengša vse težje rešljivi, saj je prometna povezava zaradi krajše poti v tej smeri privlačna in temu ustrezno obremenjena.

Delna prometna razbremenitev sedanjega cestnega omrežja na območju Mengša bo možna z gradnjo prečne cestne povezave v smeri Štajerska–Gorenjska med načrtovanim avtocestnim priključkom Krtina (Želodnik) in Vodicami. V skladu z dolgoročnimi načrti državnega cestnega omrežja bo omenjena magistralna cestna zveza v večji meri skrajšala prometno povezavo Štajerske in Gorenjske. Brez te magistralne cestne povezave pa se bo moral promet tudi v bodoče usmerjati v loku proti jugu, kjer bo obšel Ljubljano po precej daljši poti.

V letu 1996 je bila izdelana idejna študija (PNZ, št. 12–577) variant magistralne cestne povezave med Želodnikom in Vodicami oziroma Kranjem (priključkom vzhod). Na odseku med Domžalami in Mengešem so bili v tej študiji obravnavani trije možni cestni koridorji. Občina Domžale in Mengeš sta se ob predstavitvi študije opredelili za ustreznost južnega koridorja (mimo tovarne Lek), ki je v grafičnih prilogah priložene študije tudi črtkano prikazan kot koridor dolgoročno zasnovanega cestnega omrežja. Občina Lukovica in Domžale imata traso, sprejeto tudi v planskih dokumentih (RRD, Regijska razvojna družba, d.o.o., 1997).

3. VARIANTNA IZHODIŠČA

Obvoznica Mengša mora predvsem razbremeniti naselje tranzitnega prometa v smeri od Trzina proti Kamniku, Brniku, pa tudi med Domžalami in Brnikom. Omogočiti mora ustrezno navezavo primarnega cestnega omrežja Mengša po čim krajši poti preko nivojskih križišč.

Pred izdelavo naloge niso bili podrobneje opredeljeni možni koridorji regionalne cestne obvoznice. V teku izdelave naloge smo na osnovi upoštevanja dolgoročnih planov, terenskega ogleda in dogovora z naročnikom in Občino Mengeš predstavili skico tehnično možnih potekov in se po dogovoru odločili za nadaljnjo obdelavo ene od variant vzhodno in ene variante zahodno od naselja.

Ob podrobnejši predstavitvi obeh variantnih koridorjev je občina dala pobudo za presojo večjih potekov v vzhodnem koridorju, kar je bilo v nadaljevanju naloge po dogovoru tudi upoštevano.

Vzhodno od Mengša so obravnavani trije variantni poteki cestnega koridorja, in sicer varianta A, ki se močno približa Mengšu, nekoliko bolj oddaljena od naselja je varianta B, v največji meri pa se poselitvi izogne varianta C. Dolžina obravnavanih vzhodnih potekov na odseku

med odcepom z obstoječo cesto južno od Mengša (v višini naselja Loka pri Mengšu) do ponovne navezave na cesto proti Brniku (Gorenjska cesta) je okoli 4 km.

Zahodni koridor dolžine okoli 4 km je možen le z daljšim predorskim potekom obvoznice pod hribom Gobavica, saj se naselje oslanja na pobočja omenjenega hriba in potek bližje Mengša ni možen.

Primerjava koridorjev je prikazana za celotni potek posameznih variant, čeprav imajo variante v vzhodnem koridorju deloma identičen potek.

4. OPIS VARIANT

Vzhodna obvoznica – varianta A

Dolžina trase je 3.815 m. V višini naselja Loka pri Mengšu se obvoznica z desno krivino polmera 500 m usmeri proti severovzhodu in obide tovarno Trak ter naselje ob Maistrovi in Zadružniški ulici. Po daljšem poteku v premi se trasa v levi krivini polmera 500 m usmeri proti vzhodnemu obrobju Mengša in nadaljuje proti severu. Za križiščem z Grobeljsko cesto se trasa na odmiku okoli 60–70 m od obstoječega naselja vrstnih hiš in v nadaljevanju okoli 100 m od večnadstropnih stanovanjskih blokov nadaljuje v desni krivini polmera 1000 m do kanala Pšate in nato z levo krivino polmera 600 m obide redkejšo pozidavo tega dela Mengša vse do križišča s Kamniško cesto (R 322a). Deloma v omenjeni krivini, deloma pa v premem poteku, se trasa obvoznice usmeri proti zahodu in severnem robu Mengša in nato z desno krivino polmera 300 m naveže na obstoječo Gorenjsko cesto severozahodno od Mengša.

Vzhodna obvoznica – varianta B

Na začetnem in končnem odseku je potek identičen že opisanemu poteku variante A, spremenjen pa je sredinski potek na območju od križišča z Maistrovo ulico do križišča s Kamniško cesto. V tem sredinskem delu poteka se trasa odma-

kne za okoli 250 m od prej omenjenih vrstnih hiš in blokvske pozidave Mengša. Iz premega poteka za križiščem z Maistrovo ulico se nadaljuje v levi krivini polmera 800 m, prečka Grobeljsko cesto in Jarško cesto ter nato s premim potekom nadaljuje proti kanalu Pšate. Po prečkanju kanala se z levo krožno krivino polmera 800 m usmeri proti križišču s Kamniško cesto, kjer se pridruži poteku variante A.

Dolžina trase variante B je 3.860 m.

Vzhodna obvoznica – varianta C

Ta varianta se v največji možni meri izogne redki stanovanjski pozidavi ob Jarški cesti, saj obide omenjene objekte vzhodno od njih in se neposredno približa mostu čez kanal Pšate na Jarški cesti.

Na začetnem odseku se trasa variante C še za okoli 30 m odmakne od že opisanih potekov variant A in B proti jugovzhodu, od Slovenske ceste se odcepi z desno krivino polmera 500 m, sledi daljša prema v smeri proti severovzhodu do Grobeljske ceste, nato pa se trasa z levo krivino polmera 500 m usmeri ob vzhodnem robu robne poselitve proti kanalu Pšate, ki ga premosti okoli 100 m od obstoječega mostu na Jarški cesti.

Po prehodu na levi breg kanala Pšate se s premim potekom proti Kolodvorski ulici nadaljuje v smeri proti severozahodu in z levo krivino polmera 900 m naveže na skupni potek obravnavanih variant. Dolžina trase variante C je 4.040 m.

Zahodna obvoznica

S Slovenske ceste se trasa zahodne obvoznice odcepi z levo krivino polmera 400 m, severno od čistilne naprave prečka Pšato in se nato usmeri v premi vzdolž južnega roba naselja ob Ropretovi poti. Z desno krivino polmera 350 m se usmeri v nadaljevanju proti severu in vstopi v predor Gobavico zahodno od naselja ob Poti Rašiške čete. Sledi daljši premi potek v predoru dolžine 820 m in

izstopi iz predora na območje drevesnic podjetja Semesadike. Po prečkanju Pšate (okoli 250 m severno od portala predora) se obvoznica nadaljuje vzhodno od obstoječe ceste Mengeš–Utik in se z desno krivino polmera 500 m usmeri preko kanala Pšate (v neposredni bližini obstoječega mostu), prečka cesto Mengeš–Topole in usmeri proti vzhodu ob južnem robu kompleksa SCT. S premega poteka severno od Mengša se na zadnjem delu obvoznice z levo krivino polmera 300 m naveže na obstoječo Kamniško cesto. Dolžina zahodne obvoznice je 4.160 m.

5. PRIMERJAVA IN IZBOR

5.1.

Primerjava vzhodnega in zahodnega koridorja

Primerjava obravnavanih variant vzhodnega in zahodnega poteka daje dokaj prepričljiv odgovor o bistveno večji primernosti vzhodnega koridorja, kar je utemeljeno s sledečimi, v predhodnih poglavjih opisanimi ugotovitvami.

Kot zelo pomemben člen v celoviti (čeprav ne odločujoč) primerjalni analizi je vsekakor vprašanje investicijskih stroškov. V tem segmentu je odgovor zelo jasan in prepričljiv. Zahodni koridor dosega več kot trikratno vrednost investicijskih vlaganj vzhodnega koridorja, ob upoštevanju stroškov nadomestil za spremembo namembnosti zemljišča pa več kot dvakratno. Brez predora v zahodnem koridorju je glede na konfiguracijo terena in obstoječo poselitev umestitev zahodne obvoznice Mengša nemogoča, gradnja predora pa v pretežni meri določa investicijske stroške zahodne variante obvoznice.

Drug pomemben razlog za odločitev o primernejšem poteku obvoznice vzhodno od Mengša je v prometni učinkovitosti načrtovane obvoznice oziroma celotnega primarnega cestnega omrežja Mengša. Vzhodni koridor v bistveno večji

meri pritegne tranzitne tokove, ki sedaj potekajo skozi samo središče, kot je to v primeru zahodne obvoznice. Analitična primerjava govori o 19 do 25 % boljšem prometnem učinku vzhodnih variant, kar je dokaj zgovoren podatek.

Glede prometne varnosti so prav tako v prednosti poteki v vzhodnem koridorju, ker se z njim v večji meri doseže zmanjšanje prometne obremenitve na obstoječem cestnem omrežju in tako poveča prometna varnost vseh udeležencev v prometu.

Vzhodni koridor je primernejši tudi glede gradbeno-tehničnih elementov, kjer so združeni vplivi dolžine trase, njenih tehničnih elementov, križišč, dostopnosti, oviranja prometa med gradnjo, vpliv gradnje velikih objektov, geologije pa tudi roka gradnje.

Prednosti zahodnega koridorja v primerjavi z vzhodnim so v manjšem odvzemu potrebnih zemljišč, kjer je razlika za 3,5 oziroma 9 % v primerjavi z obravnavanimi tremi poteki vzhodnega koridorja.

Večja razlika je pri odvzemu kmetijskih zemljišč 1. kvalitete, kjer potrebujemo za varianto B 32 %, pri varianti A za 35 %, pri varianti C 40 % teh zemljišč v primerjavi z zahodno obvoznicco.

Prednost zahodnega koridorja je tudi glede vpliva na območje varovanja podtalnice, kjer vse vzhodne variante potekajo v celoti po tem območju, zahodna pa le na približno polovici svojega poteka. So pa te razlike že upoštevane in vrednotene v poglavju investicijskih stroškov, kjer je pri poteku preko vodovarstvenih območij upoštevana takšna gradbeno tehnična ureditev, ki preprečuje onesnaženje podtalnice.

Glede na gornje ugotovitve je v nadaljnji primerjavi potrebno obravnavati vse tri potoke vzhodnega koridorja.

5.2. Primerjava variant vzhodnega koridorja (variante A, B in C)

Poteki variant A, B in C vzhodno od Mengša se medsebojno razlikujejo v poteku na sredinskem odseku, kjer se varianta A najbolj približuje strnjenemu naselju, varianta B se že nekoliko oddalji, varianta C pa se mu izogne s precejšnjim odmikom proti vzhodu.

Primerjava s predhodnih obravnavanih poglavjih nam po posameznih kriterijih daje naslednjo sliko.

Glede prometne varnosti med variantami ni bistvenih razlik, saj vse tri dobro razbremenijo obstoječo prometno omrežje in s tem izboljšajo prometno varnost.

Kriterij gradbeno-tehničnih elementov kaže na enakovrednost variant A in B, pa tudi varianta C ni bistveno slabša, saj za njima zaostaja le glede daljšega poteka in slabše dostopnosti, oziroma daljših povezav s poseljenimi območji Mengša.

Primerjava investicijskih stroškov ne kaže na veliko medsebojno razliko variant, saj so te razlike le okoli 1 %.

Po prometni učinkovitosti je najustreznejša naselju najbližja varianta A, ki ji sledi z 2 % slabšo učinkovitostjo varianta B, varianta C pa je zaradi še bolj oddaljenega poteka 5 % slabša.

Glede posega v kmetijska zemljišča je zaradi najkrajšega poteka najustreznejša varianta B, ki ji sledi z okoli 2 % večjim odvzemom zemljišč varianta A in s kar občutnim 6 % povečanjem potrebnih zemljišč varianta C.

Glede vpliva na varovanje območij podtalnice med variantami ni bistvenih razlik, saj vse potekajo preko območij, ki jih bo potrebno ustrezno zavarovati pred onesnaženjem, kar je tudi že upoštevano v strošku investicije.

Še največja medsebojna razlika med obravnavanimi tremi poteki je glede hrupne obremenjenosti okolja, kjer je pri varianti A zaradi izredne bližine strnjenege naselja ta vpliv kar občuten, saj bi bila obvoznica na tem najbolj kritičnem odseku oddaljena le za okoli 50 – 200 m od stanovanjskih objektov (individualna in blokovska gradnja).

Negativni vpliv hrupa se z oddaljenim potekom variante B ustrezno zmanjšuje, najugodnejši pa je seveda potek variante C, ki se umakne na skrajni rob redke pozidave ob Jarški cesti.

Negativne učinke hrupa je možno v določeni meri ublažiti z ustreznimi zaščitnimi posegi (aktivna in pasivna zaščita), kljub temu pa problem hrupne obremenjenosti močno vpliva na zahteve in pogoje s cestnim hrupom prizadetih prebivalcev in dokaj pomemben element pri oceni celovitih vplivov na okolje (plin, vizualne motnje, itd.).

Predvsem iz okoljevarstvenih razlogov dajemo med vsemi tremi variantami prednost varianti B, ki se ustrezno odmika od strnjenege naselja, je najkrajša in je še vedno ustrezno prometno učinkovita in stroškovno sprejemljiva.

Varianta A je problematična zaradi izrazitega približanja strnjenemu naselju, medtem ko je varianta C zaradi prevelike oddaljenosti od strnjenege naselja v prometnem pogledu najslabša in tudi precej daljša od ostalih dveh.

5.3. Izbor

Na podlagi vseh navedenih ugotovitev in zaključkov predlagamo varianto B vzhodnega koridorja kot najustreznejšo varianto obravnavanih obvoznic na območju Mengša, ki naj se v nadaljnjih postopkih upošteva v dolgoročnih načrtih Občine Mengeš in tudi v okviru razvojnih načrtov državnega cestnega omrežja.

6. PROGRAMSKE ZASNOVE IZBRANE B VARIANTE

6.1. Organizacija dejavnosti s podlagami za določitev stavbnega zemljišča

Trasa obvoznice mimo naselja Mengeš predstavlja predstavitev regionalne ceste R 322 na poteku skozi Mengeš in je v tem pogledu infrastrukturni poseg v celoti z možnostjo dopolnilne storitvene dejavnosti v območjih ob križiščih, kjer je to s prometnega vidika dopustno. Maksimalna prilagoditev obvoznice okolju se določa tako, da poteka na površinah, ki so v minimalni meri določene kot temelj proizvodnje hrane. Določa se izvedba naslednjih križišč in priključkov:

- trikrako z Maistrovo ulico,
- štirikrako z Grobeljsko cesto,
- štirikrako s Kolodvorsko cesto,
- štirikrako s Kamniško cesto ter
- priključek Jarške ceste in
- priključek lokalne poti.

6.2. Usmeritve za urbanistično, arhitektonsko in krajinsko oblikovanje s podrobno namensko rabo površin

Trasa obvozne ceste je načrtovana z elementi, ki zagotavljajo varno vožnjo z računsko hitrostjo 80 km/h in v križiščih s 60 km/h. Prometnici se določa v sredinskem delu dvoje krivin polmera 80 m. Sicer se določa potek obvoznice mimo naselja kot sledi: v višini naselja Loka pri Mengšu se obvoznica z desno krivino polmera 500 m usmeri proti severovzhodu in obide Trak ter naselje ob Maistrovi in Zadružniški ulici. V sredinskem delu poteka se trasa odmakne za okoli 250 m od vrstnih hiš in blokovske pozidave Mengša. Iz premega poteka za križiščem z Maistrovo ulico nadaljuje v levi krivini, prečka Grobeljsko in Jarško cesto ter nato s premim potekom nadaljuje proti kanalu Pšate. Po prečkanju kanala se z levo krožno krivino usmeri proti križišču s Kamniško cesto. Od tod se določa potek trase proti zahodu ob severnem robu

Mengša in nato z desno krivino polmera 300 m naveže na obstoječo Gorenjsko cesto severozahodno od Mengša. Poseg je nujno izvajati in dokončati tako, da se v kar največji možni meri vključuje v okolje.

6.3. Infrastrukturalna omrežja, objekti in naprave ter tehnološki pogoji in omejitve

Trasa preči obstoječe vode komunalne infrastrukture. Tako prečka obstoječi 20 kV daljnovod v višini bodočega križišča s Slovensko cesto na jugu Mengša, nadalje ob tovarni Trak, tretjič v trasi obstoječe poti v podaljšku Maistrove ulice ter med tovarno Lek in Mengšem in dvakrat zahodno od Kamniške ceste. Prečenja so predvidena tudi z obstoječim vodovodom vzdolž Grobeljske, Jarške in Kolodvorske ceste ter severno od kanala Pšate in vzhodno od križišča z Gorenjsko cesto. Enako preči tudi poteke telekomunikacijskih vodov.

Trasa obvoznice poteka tudi preko razbremenilnika Pšate, pri čemer mora profil propusta zagotoviti normalen pretok stoletne vode.

6.4. Usmeritve za varovanje naravne in kulturne dediščine, kakovostnih prvin krajine, bivalnega in delovnega okolja

Ker trasa obvoznice poteka po vizualno izjemno izpostavljenem območju, moramo objekt oblikovati tako, da ne ovira pogledov proti naselju, obenem pa v primeru rušitev gospodarskih objektov (kozolci, gospodarski pomožni objekti) slednje locirati tako, da ohranijo značilnosti kulturne krajine.

Na območju varovanja podtalnice je potrebno zagotoviti ustrezno čiščenje padavinskih voda s cestišča z zbiranjem teh voda in čiščenjem v ustrezno dimenzioniranih lovilcih olj in maščob.

Predvidene vplive hrupa je na mestih ob naselju možno ustrezno zmanjšati na zakonsko sprejemljivo mejo z ustrezno protihrupno zaščito.

6.5. Usmeritve za rabo prostora za obrambo in zaščito

Funkcija obvoznice glede varstva objektov, bivalnega in delovnega okolja poziti-

avno vpliva na zagotavljanje hitre intervencije v primeru požarov in naravnih nesreč. Sistem novoformiranih križišč omogoča vstop intervencijskim vozilom v mesto na vseh ključnih lokacijah.

SPREJET JE BIL NASLEDNJI SKLEP:

Občinski svet Občine Mengeš sprejme B varianto vzhodne mengeške obvoznice kot najprimernejšo izmed predlaganih variant in jo posreduje v postopek sprememb in dopolnitev planskih aktov občine. Variante so bile analizirane v okviru Študije variant mengeške obvoznice (projekt PNZ Ljubljana), ki jih je Občinska uprava prejela v januarju 1998 in posredovala izdelovalcu sprememb in dopolnitev plana, zanj pa so pripravljene tudi Programske zasnove. Občinski svet Občine Mengeš obenem razveljavlja prejšnje sklepe v zvezi z izborom tras mengeške obvoznice.

ODDELEK ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI TER POSPEŠEVANJE GOSPODARSTVA

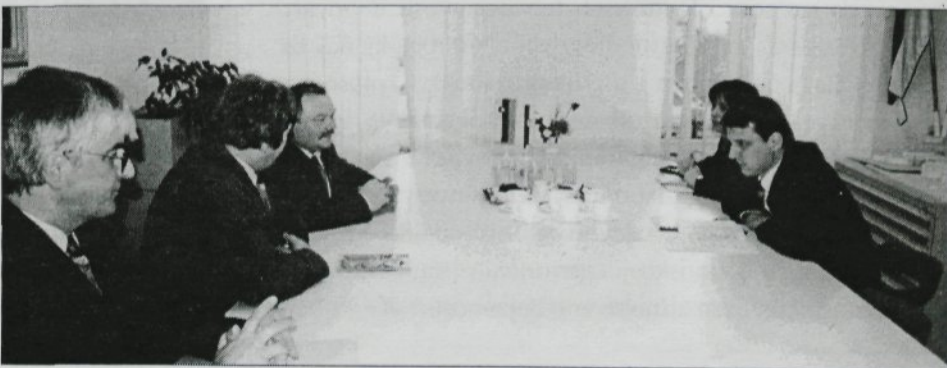
■ Konec januarja je na krajši delovni obisk prišel minister mag. Anton Rop. Poleg župana Janeza Pera so se ga udeležili še direktor INCE Jože Mlakar, direktor Doma počitka Mengeš Lado Goričan ter vodja Oddelka za družbene in društvene dejavnosti Rika Binter.

V krajšem pogovoru v sejni sobi Občine Mengeš je minister predstavil vidike programov varstva starejših oseb na področju socialnega varstva ter druge oblike programov za socialno ogrožene. Z zanimanjem je prisluhnil krajši predstavitvi reševanja problemov socialnih zadev, področja dela in družine, ki jih je nanizal župan Janez

Per, ter delu, ki ga opravljajo društva na tem področju v Občini Mengeš.

Zanimale so ga tako podrobnosti o poteku zaposlitev invalidnih oseb v INCE Mengeš kot tudi povsem novi obliki dnevnega varstva skupine teh oskrbovancev v Domu počitka v

Mengšu. Z zanimanjem si je ogledal Mengeški Dom počitka in pozdravil oskrbovance, ki so ga prijazno sprejeli. V krajšem razgovoru mu je direktor gospod Goričan predstavil načrte za planirano povečanje kapacitet v domu. Ob prijaznem povabilu, da si ob naslednjem obisku vzame nekoliko več časa in pogleda Mengeš tudi podnevi, se je minister Rop poslovil z obljubo, da res pride. X

■ V januarju 1998 je stopil v veljavo nov Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih (Ur. l. RS št./98), ki prinaša kar nekaj sprememb na tem področju, saj smo doslej oziroma lani v okviru občine določali višino plačilnega razreda staršev od 1. do 9. razreda, glede na neto osebni dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno neto plačo na zaposlenega v RS ter obvezen 15 % prispevek občine k ceni programa. Nova določila spreminjajo izračun prispevka staršev v posameznem plačilnem razredu, ki sedaj tečejo le od 1. do 8. razreda (1. razred predstavlja 15 % zneska plačila od polne cene programa, 8. razred pa 80 % cene programa; sedaj 20 % cene posameznega programa krije občina). Pri izračunu se sedaj upošteva bruto mesečni dohodek, obenem pa lahko občina v izjemnih okoliščinah in primerih pri določitvi plačila upošteva tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine in določi nižje ali pa tudi višje plačilo, kot izhaja iz izračuna samega.

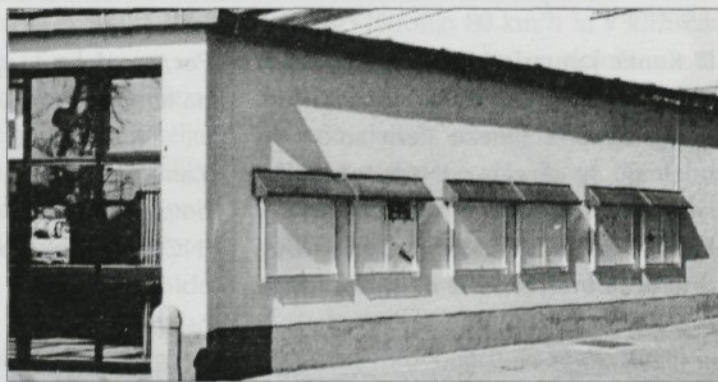

Glede na vse spremembe je potrebno ponovno vnesti potrebne podatke in preračunati dosednji delež cene programa, ki so ga starši dolžni plačati. Glede na to, da so starši konec lanskega leta že oddajali vloge in potrebna dokazila, bo odgovorna služba na občini do konca marca staršem posredovala nova obvestila po določitvi sprejetega pravilnika. Za vsa manjkajoča dopolnila oziroma dokazila bodo starši obveščeni najkasneje do sredine marca, konec marca pa bodo vsi prejeli nova obvestila o razvrstitvi v plačilne razrede. ✕

■ Nekaj sprememb se je zgodilo tudi v Zdravstveni postaji v Mengšu. Občina Mengeš je dokončno prevzela v upravljanje zdravstveno postajo Mengeš ali, kot ji po domače rečemo "Zdravstveni dom". S prevzemom upravljanja pa smo seveda prevzeli tudi vse zgodovinsko nastale probleme, ki se držijo tega našega zdravstvenega doma. V dogovorih z direktorjem Zdravstvenega doma Domžale, zdravniki in zobozdravniki ter fizioterapevtko smo opravili precej pogovorov, da bi nastale probleme rešili in jih seveda še rešujemo. Tako smo se doslej dogovorili o pogojih najemnih razmerij, v mesecu aprilu bomo dokončno rešili problem čiščenja in delnega vzdrževanja in očistili in uredili vse prostore v kleti ter poskregli za odvoz vse nakopičene "krame".

Seveda pa se v okviru vseh teh dejavnosti dogovarjamo tudi za ureditev zdravstvene oskrbe, ki naj bi potekala poleg že ustaljenih oblik splošnega zdravstvenega varstva do nekaterih specialnih uslug, kot je med drugim fizioterapija, ponovne vzpostavitev delovanja splošnega laboratorija, ureditve prostora za društveno dejavnost Krajevne organizacije RK Mengeš in v mejah zakonsko dogovorjenih standardov in možnosti čim širše zdravstvene dejavnosti. ✕

■ Dolgo časa je sicer trajalo, toda sedaj so že nameščene nove osvetljene omarice. V njih boste lahko prebrali vse o aktivnostih kulturnih in športnih društev. Obenem pa bodo obvestila o vseh prireditvah v Kulturnem domu obešena v prvi nameščeni omarici; v zadnji, najmanjši omarici, pa bo Referat za družbene in društvene dejavnosti "puščal" svoja obvestila.

■ V mesecu marcu so stekle priprave za izdelavo prve "Turistične karte občine Mengeš". Ker strošek za tisk karte ni majhen, smo se za finančno pomoč obrnili tudi na podjetja, obrtnike in gostince. V predvideni turistični karti bodo tako občani kot vsi drugi obiskovalci lahko poiskali znamenite stavbe, pomembnejše kulturne, gospodarske in turistične objekte, pohodne poti in še druge koristne informacije.

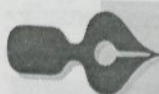

**ODDELEK ZA FINANCE IN
STANOVANJSKO GOSPODARSTVO**

NAPOVED DOHODNINE

Vse občane občine Mengeš obveščamo, da bodo napoved za odmero dohodnine za leto 1997 lahko oddali le na sedežu DURS Izpostava Domžale, Ljubljanska 69, Domžale, v času od 23. 3. do 27. 3. 1998 od 8. do 18. ure, dne 30. 3. 1998 in 31. 3. 1998 pa prav tako od 8. do 18. ure.

Davčni urad Ljubljana Izpostava Domžale v letošnjem letu ni planiral sprejemanja napovedi za odmero dohodnine za leto 1997 na lokacijah izven Izpostave Domžale zaradi enotnega izpisovanja potrdil o prejemu napovedi za odmero dohodnine za leto 1997 neposredno iz računalniške mreže. ✕

**ODDELEK ZA
KOMUNALNO GOSPODARSTVO
IN UREJANJE PROMETA**

Pregled dela oddelka za komunalno infrastrukturo in prostorsko planiranje

■ Za povečanje varnosti v prometu smo na križišču Veselovega nabrežja in Kamniške ceste postavili stop znak in ogledali.

■ Občinski svet Občine Mengeš je sprejel B varianto bodoče obvoznice.

■ Imeli smo več razgovorov s strokovnjaki o sanaciji glavnega transportnega voda Komenda-Mengeš. Obstoječi vod je dotrajan. Potrebno je zamenjati obstoječe azbestno-cementne cevi z zdravju prijaznejšimi. Obstaja možnost za priključitev na izvir v Kamniški Bistrici.

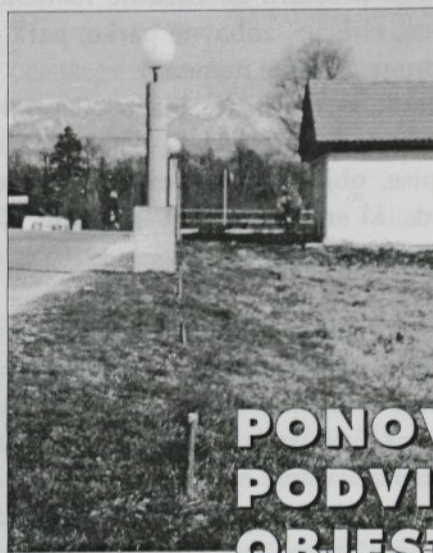
■ Obnavljamo prostore bivše šlafarije, ki so namenjeni novi knjižnici.

■ Zaščitili smo spomenik talcev z lesenim opažem pred vremenskimi vplivi (foto ➤).

■ Izbrana je trasa bodočega kanalizacijskega kolektorja za nadaljevanje povezave naselja Topole na CČN Domžale.

■ Za predvidene rekonstrukcije cest in izdelavo kanalizacije v letu 1998 smo v fazi pridobivanja soglasij in dovoljenj.

Imamo razgovore z občani o sofinanciranju projektov. ✕

PONOVNI PODVIG OBJESTNEŽEV

18.2.1998 smo si v Športnem parku lahko ponovno ogledali podvig objestnežev v naši občini. Polomili so več kot osemnajst na novo posajenih lip, razbili luči javne razsvetljave, polomili prometne znake in vse skupaj pospravili v strugo Pšate. Razdejanje so si ogledali policisti domžalske policijske postaje, ki so obljubili, da se bodo aktivneje vključili v iskanje objestnežev.

Obvestilo

Obveščamo vse občane občine Mengeš, da smo začeli z obračunavanjem komunalnih taks na področju Občine Mengeš, v skladu z Odlokom o komunalnih taksah, ki ga je sprejel Občinski svet na seji dne 4. septembra 1996. (Uradni vestnik Občine Mengeš št. 16/96). Tako pridobljena sredstva bodo namensko uporabljena za redno in investicijsko vzdrževanje na področju infrastrukture in varstva okolja.

V Občini Mengeš se predpisuje komunalne takse za naslednje taksne predmete in storitve:

1. Za uporabo igralnih sredstev v javnih lokalih, igralni avtomati, biljard, igralne karte, ki so predmet Zakona o igrah na srečo.
2. Za uporabo javnega pločnika pred poslovnimi prostori ter za opravljanje gostinske in turistične dejavnosti na teh pločnikih.
3. Za uporabo trgov in drugih javnih prostorov (razen pločnikov) za razstavljanje predmetov, prirejanje razstav in drugih zabavnih prireditev za gospodarske namene.
4. Za uporabo javnega prostora začasne namene (za stojnice, točilnice, cirkuse, zabavne parke, parkiranje, šotorenje in drugečasne namene).
5. Za vitrine, v katerih se razstavlja blago ali predstavlja dejavnost zunaj poslovne stavbe.
6. Za reklamne napise, objave in oglase na panojih, tablah, displejih ipd., ki so postavljeni, pritrjeni ali drugače označeni na javnih mestih.

Taksni predmeti in število pripadajočih točk so določeni v tarifi komunalnih taks in so priloga odloka. Vrednost točke za letošnje leto je po sklepu Občinskega sveta 7 SIT. Plačevanja komunalnih taks so oproščeni predmeti in storitve, ki se uporabljajo izključno za humanitarne namene, javni zavodi s področja kulture in društva, ki so financirana iz proračuna Občine Mengeš ter napisi, ki so po zakonu ali odloku Občinskega sveta obvezni.

Prosimo vse pravne in fizične osebe, da prijavijo svoje taksne obveznosti najpozneje do 1.5.1998.

Prijava taksne obveznosti se opravi preko prijavnega obrazca, ki ga lahko dobite na Občini Mengeš, Oddelek za komunalno gospodarstvo in urejanje prostora, Slovenska cesta 30, Mengeš. Na podlagi prijave boste prejeli odločbo o odmeri taksne obveznosti. V primeru neprijavitve taksnega predmeta ali pa zaradi neplačevanja komunalne takse je z odlokom predvideno sankcioniranje kršitev. ✕

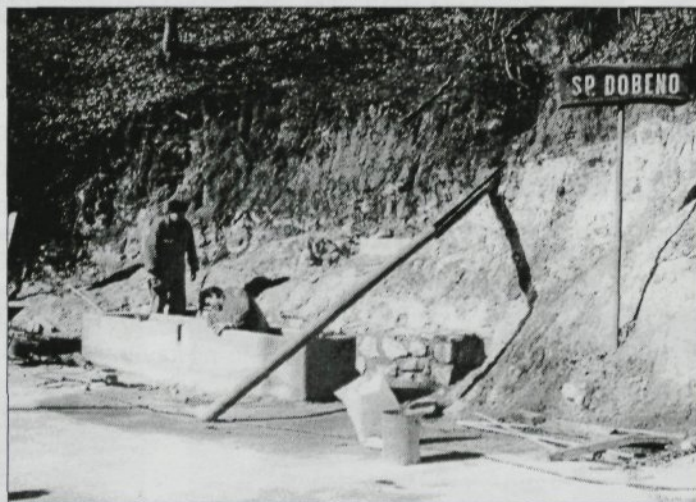
PODJETNIKI IN OBRTNIKI!!

■ Obveščamo vas, da bomo vsa dela, ki jih naroča Občina Mengeš, objavljali na razglasni tabli v predverju občinske stavbe. Strokovna komisija bo pravočasno prispele ponudbe pregledala in izbrala najugodnejšega ponudnika.

■ Upamo, da bomo s tem aktivneje vključili v dela, ki jih naroča Občina Mengeš, podjetnike in obrtnike, ki delujejo v naši občini.

Ureditev Boltovega korita in njegove okolice na Dobenem

Na podlagi programa Celostnega razvoja podeželja in obnovo vasi - Dobeno in s pomočjo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in obnovo vasi, smo jeseni 1997 začeli s prenovo srednjeveškega mostu v Loki pri Mengšu. Istočasno smo začeli s pripravami za ureditev Boltovega korita. Medtem ko je bila prenova mostu že izvedena in od oktobra 1997 služi svojemu namenu, smo letošnjega februarja pristopili še k ureditvi Boltovega korita in njegove okolice.

Boltov studenec ali, kot so mu včasih rekli, "Boltov kurit", so uporabljali prebivalci Spodnjega Dobena in "furmani", ki so napajali živino, kadar so šli v gozd po les ali se vračali. Prvotno korito je bilo leseno, a 23. aprila leta 1949 je bilo zamenjano z betonskim.

Zaradi širitve in izgradnje asfaltne ceste na Dobeno, ki je v bližnji okolici korita precej posegla v teren in za seboj pustila surove pečene stene ter poseke, je nekdanji značaj počivališča in napajališča ostal nejasen. Po projektu bo dosedanje korito zamenjano z novim betonskim, dodatno bo

OBČINSKA UPRAVA

izdelana nizka kamnita terasa,
na katero bo pritrjena lesena klop,
za katero bo posajeno avtohtono
gozdno cvetje. S tem bo koritu vrnjena
dostopnost z vseh strani, kot je bila
prvotno pri lesenem koritu.

V ureditev okolice pa sodijo ozelenitev
stene ob zgornji strani ceste (z avto-
htono plezalko – bršljanom), ureditev
parkirišča in zabojnikov za smeti, ki bo
ograjeno s podobno leso, kot jih
najdemo na Dobenu ter ustrezna
dodelava dveh štorov v klopco, ki sta
ostala po širjenju ceste. Gozdna redčina
za klopco se bo nekoliko povečala,
tako da bomo posekali spodnje veje
dreves. S tem se bo odprl pogled na
spodnje gozdove, dolino in gričevje v
ozadju. Nato bomo med klopco in parki-
riščem posadili še gabrovo živo mejo.

V dogovoru s Turističnim društvom
Dobeno bomo tako tudi letos iz
programa CRPOV uresničili določene
naloge. Kajti želja občine in prebivalcev
je, urediti Dobeno v prijetno in urejeno
naselje, kjer se bodo domačini in izlet-
niki dobro počutili. ✕

Katera oseba ljubi
in me bo vedno vdano ljubila,
z naklonjenostjo,
ki je ne more uničiti nobeno
naključje, nobena bridkost,
noben moj greh? To si ti,
moja mati.

THOMAS CARLYLE

Odnos med materjo
in otrokom je protisloven in
pravzaprav tragičen. Od matere
terja najmočnejšo ljubezen,
vendar mora prav ta ljubezen
pomagati otroku, da odraste in
postane povsem neodvisen.

ERICH FROMM

R A Z P I S I

OBČINSKI SVET OBČINE MENGEŠ

Odbor za družbene in društvene dejavnosti v skladu s Pravilnikom o podeljevanju
Trdinove nagrade (Uradni vestnik OM, št. 15/96) objavlja

RAZPIS

za posredovanje predlogov za podelitev Trdinove nagrade
dijakom, študentom in posameznikom za leto 1998

1.

■ Trdinove nagrade so priznanja, ki se
podeljujejo dijakom in študentom, ki s
posebnimi prizadevanji in uspehi prispe-
vajo k delovanju športnih, kulturnih in
drugih društev, ki delujejo na območju
občine Mengeš, posameznikom, ki so
opravili diplomsko nalogo s tematiko, ki
je lahko temeljna podlaga za razvoj in
kvaliteto življenja v občini Mengeš ter
dijakom in študentom, ki so v študijskem
oz. šolskem letu izdelali projektno ali
raziskovalno nalogo s tematiko, ki je lah-
ko temeljna podlaga za razvoj in kvaliteto
življenja v občini Mengeš ter predstavlja
spodbudo za nadaljnje strokovno delo.

2.

V skladu s sklepom Občinskega sveta
občine Mengeš bodo za leto 1998 lahko
podeljene naslednje Trdinove nagrade:

- ena Trdinova nagrada za izjemno
delovanje v društvu;
- ena Trdinova nagrada za posameznika
za diplomsko nalogo;
- ena Trdinova nagrada za posameznika
za projektno ali raziskovalno nalogo.

3.

■ Predloge za dodelitev Trdinove nagra-
de za izjemno delovanje v društvu po-
sredujejo društva (kulturna, športna in
druga), ki so registrirana za izvajanje
svoje dejavnosti na področju občine
Mengeš.

■ Predlog za dodelitev Trdinove nagrade
za posameznike za diplomsko nalogo
posredujejo posamezniki, ki so zaključili
študij z diplomsko nalogo s tematiko, ki
predstavlja temeljno podlago za razvoj
in kvaliteto življenja v občini Mengeš.

■ Predlog za podelitev Trdinove nagrade

za posameznike za projektno ali razisko-
valno nalogo **posredujejo posamezniki**,
ki so v šolskem letu oziroma študijskem
letu 1997/98 izdelali projektno ali ra-
ziskovalno nalogo s tematiko, ki je lahko
temeljna podlaga za razvoj in kvaliteto
življenja v občini Mengeš ter predstavlja
spodbudo za nadaljnje strokovno delo.

4.

**Predlog za Trdiovo nagrado za izjemno
delovanje v društvu mora vsebovati:**

1. točno ime in naslov predlagatelja;
2. ime in priimek, rojstne podatke,
potrdilo o šolanju, potrdilo o
državljanstvu, dokazilo o stalnem
prebivališču v občini Mengeš,
kratek življenjepis kandidata;
3. podrobno obrazložitev o kandida-
tovem aktivnem delovanju v delu
društva oziroma njegovih uspehih.

**Predlog za Trdinovo nagrado za diplom-
sko nalogo mora vsebovati:**

1. ime in priimek kandidata, rojstne
podatke, potrdilo o opravljeni
diplomi, potrdilo o državljanstvu,
dokazilo o stalnem prebivališču v
občini Mengeš, kratek življenjepis;
2. diplomsko nalogo;
3. obrazložitev diplomske naloge v
smislu uporabnosti za temeljno
podlago za razvoj in kvaliteto
življenja v Občini Mengeš oziroma
nadaljnje strokovne obdelave.

**Predlog za Trdinovo nagrado za posa-
meznika za projektno ali raziskovalno
nalogo mora vsebovati:**

1. ime in priimek kandidata, rojstne
podatke, potrdilo o šolanju,

nadaljevanje na naslednji strani ➤

potrdilo o državljanstvu, dokazilo o stalnem prebivališču v Občini Mengeš, kratek življenjepis;

2. projektno oziroma raziskovalno nalogo;

3. obrazložitev projektne oziroma raziskovalne naloge v smislu uporabnosti za temeljno podlago za razvoj in kvaliteto življenja v Občini Mengeš oziroma nadaljnje strokovne obdelave.

5.

■ Predloge posredujejo društva in posamezniki najkasneje do 17. aprila 1998, v zaprti ovojnici na naslov: Občina Mengeš, Odbor za družbene in društvene dejavnosti, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, z oznako "Trdinove nagrade".

6.

■ Nepopolnih predlogov in predlogov, ki bodo prispeli po roku, Odbor za družbene in društvene dejavnosti ne bo upošteval.

7.

■ Pregled in končni izbor bo opravil Odbor za družbene in društvene dejavnosti, potrdil pa Občinski svet Občine Mengeš. Trdinove nagrade bodo podeljene na slovesnosti ob občinskem prazniku.

*Občinski svet Občine Mengeš
Alojzij Janežič, predsednik*

OBČINA MENGEŠ

Slovenska cesta 30, Mengeš,

objavlja v skladu s Pravilnikom o poslovnih prostorih

RAZPIS

za oddajo poslovnega prostora.

■ Predmet razpisa je poslovni prostor, ki je v središču Mengša, v pritličju objekta na Slovenski 28. Skupna površina je 52 m² s souporabo sanitarnih prostorov, primeren za opravljanje trgovske dejavnosti, razen za trgovino z živili in gostinsko dejavnost. Poslovni prostor oddajamo za določen čas 5 let.

■ Bodoči najemnik poslovnega prostora je dolžan urediti poslovni prostor v skladu z bodočo namembnostjo na svoje stroške.

■ Pisne ponudbe z navedbo dejavnosti ter dokazili o registraciji obrtne oziroma podjetniške dejavnosti pošljite na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, Mengeš, Oddelek za finance in stanovanjsko gospodarstvo, do vključno 15.4.1998.

Biserna poroka

V soboto, 21. februarja – prav na "pustno soboto" se je v Mengšu dogajalo nekaj prav posebnega. Svojo biserno poroko sta prav ta dan pred županom Občine Mengeš Janezom Perom in matičarko ter pred pričama Igorjem in Eriko Dobovšek potrdila zakonca gospa Ema in gospod Janez Dobovšek iz Dobena.

Res je bil to pomemben dan. Čas, ko v slogi, ljubezni in medsebojnem spoštovanju človek prehodi 60 let skupnega življenja, ni vsakdanji čas. To je čas, ki ga doživijo le redki.

Župan Janez Per je svoj nagovor pričel z mislijo, da je vesel in ponosen, da se sme skupaj z bisernoporočencema in njunimi najdražjimi veseliti tako svečanega jubileja. Malo jih je, ki se veselijo zlate poroke, so pa redki, ki praznujejo biserno poroko. In to sta prav gospa Ema in gospod Janez Dobovšek.

Ema in Janez Dobovšek sta bila takorekoč otroka iz iste vasi. Oba sta bila rojena v Mali vasi pri Ljubljani. Tam se je tudi začela njuna skupna življenjska pot. Poročila sta se leta 1938 na Ježici. Nekaj časa sta živela v Mali vasi, potem ju je pot vodila v Stožice, kjer sta živela do leta 1945. V tem času so se jima rodili tudi 4 otroci, danes živijo še sinova Janez in Boštjan in hčerka Barbara.

Mož Janez je bil kovinostrugarski mojster in je imel svojo delavnico, žena Ema pa je ves čas gospodinjala in skrbela za svojo družino.

Na Dobeno sta prišla leta 1972. Tu sta našla svoj dom, se spoprijateljila s krajem in ljudmi, ki tu živijo. Njuno življenje pa so obogatili tudi vnuki – kar 7 jih imata. Še posebno veselje pa jima prinašajo 3 pravnukinje.

Naj končam z željo, da bi ju sreča, zdravje in medsebojno spoštovanje še naprej spremljalo in da bi v našem prelepem Mengšu – Dobenu, še dolgo uživala sadove svojega dela.

Marta Kuret

Spoštovani! Spodaj podpisana, sva se dolžna zahvaliti za lepo izvedeno opravilo, 60-letnico poroke. Posebna zahvala gre gospodu županu Janezu Peru, gospe matičarki Marti Kuret za prijetno vzdušje ter podarjeno cvetje in darila, ki so bila lepo in veselo presenečenje.

Ob sodelovanju predsednika gospoda Petra Hubata, turističnega društva in njegovim sodelavcem za lepa darila in zabavo ob "šrangi" in odkupu neveste, ta pa gre Tonetu Premku, saj se je do dobrega mučil.

Zahvaljujeva se tudi Kmečkemu turizmu Blaž za dobro postreženo kosilo in pa vse, kar spada k slavnostnemu kosilu. Vsem gostom in glasbenikom, ki so naju spremljali.

Gospe fotografinji in snemalcu s kamero.

Še enkrat hvala lepa vsem!

Emma in Ivan Dobovšek

Avgust Žibert

Z veseljem sem se lotila tega pisanja, saj me je za to prosil moj oče Avgust Žibert, ki je letos dopolnil 85 let in mu je lepe želje prišel voščit tudi sam mengeški župan, za kar se mu ob tej priložnosti lepo zahvaljuje.

Rojen je bil v Novem mestu leta 1913.

Družina je bila velika, zato je moral že zgodaj od doma po svetu in tako sta se z ženo Marijo srečala v Mengšu.

Po vojni se je zaposlil v Univerzale v Domžalah, kjer je delal vsa leta do upokojitve kot klobučar, kamor se je tudi pozimi v visokem snegu vozil s kolesom, da je lahko preživel družino s šestimi otroki. Z ženo pa sta pomagala tudi po okoliških kmetijah in izdelovala cekarje in tepihe iz filca, da sta nas lahko šolala.

Danes se oče, kljub temu da težko hodi, zelo rad odpravi do "balinarjev" v drevoredu, kjer se kaj pogovori z Mengšani, saj se tu zelo radi zbirajo. Vsak dan prelista časopis, da je na tekočem z dogodki po svetu in zelo rad vidi, da ga obiščejo otroci, vnuki in pravnuki.

Zapisala Štefka Kališčar, rojena Žibert

Metka Veider

Foto: M. Srčar

Metka Veider iz Mengša, Slovenska cesta 25, je te dni praznovala 80. rojstni dan. Rojena je bila v Mengšu in živi v svojem domu z možem Francetom.

Za ta njen jubilej sta ji prišla voščit tudi gospod župan Janez Per in gospa Marta. Poleg čestitke sta ji izročila še košaro z zapeljivimi dobrotami in gorenjski nagelj.

Ob svoji družini s petimi vnuki je srečna, rada ima petje in poslušanje zmerne glasbe, še posebej pa ji je pri srcu mengeška godba, pri kateri je dolga leta sodeloval tudi njen oče.

Njena želja je, da bi ob zadovoljivem zdravju še kakšna leta preživela v krogu svojih domačih in prijaznih sorodnikov. Naj se ji želja izpolni.

Pavla Klemenc

Visok jubilej – 80-letnico, je praznovala gospa Pavla Klemenc, po domače Pavlovčeva Pavla. Rodila se je v Depali vasi, kjer je bilo v družini kar 14 otrok. Od številne družine sta danes živa le še brat in sestra. Doma so imeli kmetijo, trgovino, trgovino z vinom in gostilno. Med vojno je bila izseljena v Feilbach pri Rosenhaimu, kamor so se vsak dan vozili delat. Po vojni se je 1949. leta, meseca januarja zaposlila in med drugim delala v Toku Domžale, v Loki v gostilni pri Slamnikarju, prodajala pa je tudi v prvi "Tobakovi" trafiki v Mengšu. V letu 1973 je izpolnila 30 let delovne dobe in se upokojila. Z možem, žal že pokojnim, sta od "Čebulja" kupila hišo, ki stoji na Maistrovi ulici, v kateri danes živi sama.

Povedala je, da je zelo veliko kolesarila in še danes se po opravih odpelje kar s kolesom, saj hodi le s pomočjo palice. "Kljub visokim letom in zdravstvenim težavam, ki me spremljajo, se rihtam sama", je odločno dodala.

Vesela je bila obiska in darila, ki ga ji je izročil župan s čestitko in željo, da bi ji služilo zdravje.

Marta Drčar

80 let Marije Vrhovnik

Na začetku tega leta je dopolnila 80 let Marija Vrhovnik, po domače Omejčeva Micka iz Malega Mengša. Gospod župan Janez Per jo je ob visokem življenjskem jubileju počastil z obiskom in darovi. Ob obisku gospoda župana se je razvil pristrčen pogovor o dosedanjem življenju slavljenke, mengeški preteklosti in tudi načrtih za prihodnost našega lepega kraja. Marija je bila županovega obiska in pozornosti zelo vesela, kar so povedale že njene presrečne oči.

Marija se je rodila kot peti otrok očetu in materi, ki sta poleg kmetovanja imela v svoji hiši tudi gostilno in trgovino. Oče Ivan je umrl, ko ji je bilo manj kot sedem let. Tako je vse breme gospodarjenja padlo na pleče njene matere in otrok. Za takratno Omejčevo družino so se začeli težki časi, saj je večkrat prišlo do grožnje za zaplembo premoženja, vendar so se vsakič v zadnjem trenutku rešili tudi s pomočjo dobrih ljudi. Marija je že zelo mlada stregla gostom v gostilni.

Leta 1941 so gostilno Nemci zaprli, kmetijo pa je že takrat vodil brat Ivan ob pomoči svoje matere, lastnice ter bratov

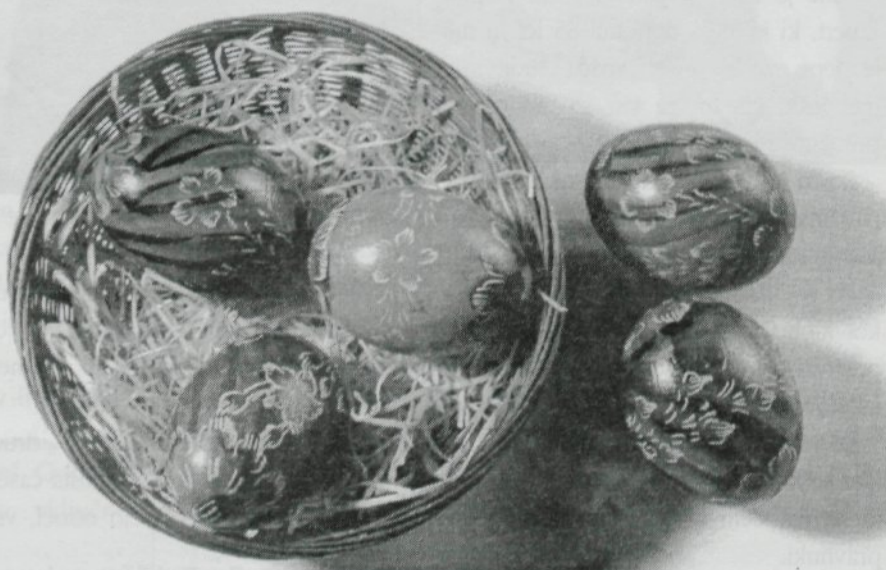
in sester. Marija se je po drugi svetovni vojni zaposlila v tovarni Trak, poleg tega pa še naprej doma pridno pomagala pri kmečkih in gospodinjskih opravilih.

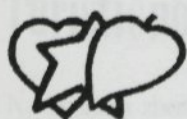
Leta 1980 se je Marija upokojila, to pa je tudi leto, ko sem v Omejčevo hišo prišel jaz, poročil sem se namreč s hčerko njenega brata Ivana.

Z ženo Mihaelo sta se nama rodili dve hčerki. Takrat sem spoznal vso neizmereno dobroto naše tete Marije. Sama se je ponudila za varstvo otrok, prala, previjala in varovala jih je kot najboljša mamičica. Nama z ženo je vedno stala ob strani, še posebno ob težkih življenjskih preizkušnjah. Po smrti očeta moje žene sva z ženo prevzela Omejčevo domačijo. V veliko pomoč nama je Marija tudi sedaj, saj kljub številnim letom še vedno kuha, opravlja gospodinjska dela, poleg tega pa pomaga pri prodaji kmetijskih pridelkov na domu.

Teta Marija je človek, ki se je s svojimi dobrimi deli tolikokrat izkazala, da jo preprosto moraš imeti rad.

***S hvaležnostjo in spoštovanjem
Ciril in Mihaela Botta***

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov
Občinska organizacija Mengeš

O urejanju glasila Mengšan

Z javno izjavo želimo člani Občinske organizacije Združene liste socialnih demokratov Mengeš izraziti svoj protest proti ravnanju župana Občine Mengeš, predsednika Občinskega sveta in članov Občinske uprave v zvezi z urejanjem občinskega glasila Mengšan. Stališča in predlogi, ki so jih sprejeli na sestanku 4.2.1998 in jih istega dne posredovali Občinskemu svetu v obravnavo, kažejo na zaskrbljujoč odnos lokalne oblasti do osnovnih pravil, ki veljajo v demokraciji.

Da bi si zagotovili neposreden vpliv na uredniško politiko, so predlagali, da uredništvo prevzame Občinska uprava, Referat za družbene in društvene dejavnosti. Uredniški odbor naj izvaja le funkcijo "korektorja uredniške politike". S tem so uredniškemu odboru vzeli funkcijo in nalogo, ki mu pripada po zakonu. Sprejeli so tudi sklep, da se razreši sedanjo odgovorno urednico.

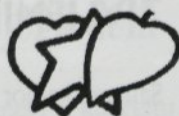
Očitno je, da si sedanja lokalna oblast želi podrediti naše lokalno glasilo, da bi lahko izvajali cenzuro in druge oblike vplivanja. Ugotavljamo, da se takšni nameni v takšni ali drugačni obliki pojavljajo že ves čas od nastanka Občine Mengeš. Zadnji poskus je že potrebno umestiti v predvolilno obdobje, ko si nekateri tudi na ta način želijo pridobiti prednost na volitvah, ki bodo jeseni. Pri tem jim ni mar, da to počnejo v nasprotju z zakonom o javnih glasilih, statutom občine in občinskim odlokom, ki ureja to področje.

Mar jim ni tudi, da so dekletu, ki vstopa v svet delovnih obveznosti in se je takim pritiskom upiralo, odgovorni urednici gosposkični Urški Blejci, porušili mladostni entuziazem in pripravljenost prispevati k napredku Mengša. Urška Blejci je zaradi vseh teh pritiskov skupaj s še nekaterimi člani uredniškega odbora odstopila z mesta odgovorne urednice. V tem pogledu so predlagatelji torej svoj cilj dosegli.

Po tem dogodku pa je predsednik Občinskega sveta v gradivu za 36. sejo Občinskega sveta predlagal, da se odstopi od predlogov, ki so bili posredovani Občinskemu svetu na 35. seji.

Naša stranka se s takimi postopki ne more strinjati in popolnoma podpira neodvisno uredniško politiko. Še posebej glede na odstop od predlogov je po našem mnenju potrebno, da se župan Občine Mengeš gospod Janez Per urednici glasila Mengšan opraviči in da pozove vse člane uredniškega odbora, ki so odstopili, da umaknejo odstopne izjave.

mag. Mirjan Trampuž, predsednik

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov
Občinska organizacija Mengeš

Večer šansonov z Jerico Mrzel

V počastitev dneva žena so članice Ženskega foruma priredile večer šansonov z Jerico Mrzel. Prireditelj je bila 6. marca v Oranžeriji v Mengšu. Vsaka udeleženka je dobila nagelj. Prisotne je pozdravila Irena Trampuž. V nekaj besedah je opisala pomen praznika žensk, ki je tudi danes, in to vedno bolj, aktualen.

Na začetku stoletja so bila v ospredju prizadevanja za pridobitev volilne pravice, ki so jo ženske v Sloveniji dobile šele po drugi svetovni vojni, danes se ženska vprašanja sučejo okoli dolžine delovne dobe za pridobitev pokojnine, razlike v plačilu med moškimi in ženskami za enako delo, kadrovanje žensk na odgovornejša delovna mesta in še bi lahko naštevali.

Na socialno in tudi nacionalno komponento so nas opozarjale tudi pesmi, ki nam jih je zapela Jerica Mrzel. Poleg drugih nam je pela pesmi Karla Destovnika-Kajuha, Franceta Prešerna, Srečka Kosovela. Njen žametni glas je prevzel poslušalce, med katerimi je bilo tudi kar nekaj moških, pa tudi mladih, kar so vsi skupaj potrjevali s srčnimi aplavzi. Bil je lep večer.

mag. Mirjan Trampuž, predsednik

SKD

**Vesele
velikonočne
praznike**

OO SKD MENGEŠ

V VSEM, KAR VIDIM, VIDIM TEBE

V vsem, kar vidim,
vidim poteze tvojega obraza.

V vsem, kar slišim,
slišim tvoj lepo zveneči glas.

V vsem, kar čutim,
si domišljam, da čutim dotik,
dotik tvoje nežne roke,
dotik tvoje svilene kože.

Ne morem zaspati,
zaspati brez misli nate,
ne morem se zbuditi
brez misli nate.

In končno, ko te vidim
moje srce razbija,
kot bi pretekel pot okoli sveta,
vendar ne,
videl sem le tebe.

Sedaj sem zbral pogum
te ustavil
in ti rekel "Ljubim te".

Sedaj sem končno srečen ...

Gašper Plevel, OŠ Mengeš

ŽIVLJENJE

Sanjam: kamor sežem,
vse z ljubeznijo povežem,
v moj dom se sončna luč prikrade,
vse veje mojega drevesa so zelene,
na mojem vrtu življenja dih
se zlije v sončne jase.

Solz preveč se je prelilo
iz žalostnih oči
in njih seme še vzkliko ni,
v daljavah temnih
noč je prebudilo,
vedno je le nove solze rodilo.

Od skrbi vse življenje
naročje me teži, boli,
da bi jih dala mu, nikogar ni,
z obilno težo odpravim se od tod,
a vedno vrnem se na isto staro pot.

Moje sanje tonejo,
z njimi misli klonejo,
ko zlato sonce gre za goro,
moje sanje z njim tam umro.

Življenje je kot nebo,
pot si riše v temo,
z vetrom se bije, vpije,
se hučuje, ker ga Bog kaznuje.

Ina ABEL

Uveli cvet

Po polju širnem se ozrem
in cvetja vidim tam nebroj;
vseh barv so cvetice zbrane,
metuljev pisanih cel roj.

Tam zadaj, za gričem zelenim,
vzhaja že sonce rumeno.
Nam kapljice rosne obseva,
da vse se v zlatu leskeče.

Ko gledam to lepoto,
sred' rožic droben cvet uzrem;
na njem noben metulj se ne ustavi
in rosa v soncu se ne lesketa.

Kaj je tebi, cvetka draga,
da k tlom povešaš glavo;
Mar je samo nate slana pala?
Razkrij mi svojo bol, cvetica!

Ko ti bi mogla videt' svet,
med nami mnogo bi uzrla takih,
ki – kakor ti – so zaživel v nadi;
a glej, za njih že prišla je jesen,
ko še prave ni bilo pomladi.

Z. K.

SOLZE

Sreča žari,
solza polzi,
mimo nosa drsi,
se v ustih utopi.

Veselje se s srečo za roko drži,
včasih jo malo spusti,
takrat solz sreče ni,
žalostne so naše oči.

Solze tiščijo, na dan pohitijo,
kot potok po licih polzijo,
če smo žalostni, nas v srcu tišči,
dokler nas nekdo ne pomiri.

Ina ABEL

MATERAM

Mati mora imeti tri pare oči ...
En par, ki vidi skozi zaprta vrata.
Drugi par na hrbtu... in seveda tiste oči pred seboj,
ki gledajo otroka, ko počenja neumnosti,
in ki odsevajo neizrečene besede:
"Razumem te in ljubim."

ERMA BOMBECK

Vsakdo ve, da dobra mati daje otrokom
občutek zaupanja in trdnosti.
Njeni otroci otipljejo njeno obleko
drugače kot obleko drugih ljudi.
Že ob dotiku njenega krila ali rokava
se vznemirjen otrok bolje počuti.

KATHERINE BUTLER HATHAWAY

Turistično društvo je naredilo obračun svojega dela

■ Na občnem zboru 5. marca smo ocenili delo TD v letu 1997. Lansko leto je bilo v Sloveniji leto kulture v turizmu. Zato je bil tudi program društva temu primerno prilagojen.

■ Lani smo opravili vrsto aktivnosti za varstvo našega okolja. Spomladanske čistilne akcije se je udeležilo preko 280 članov društev, pa šole in individualni lastniki hiš.

■ Udeležili smo se spomladanske cvetlične razstave v Arboretumu Volčji potok, pripravili smo predstavitev občine s kulturnim programom. Vključili smo se v vseslovensko akcijo očistimo reke, jezera in potoke. V tej akciji so sodelovali člani ribiške družine Bistrica in marsikaj našli – pravo deponijo odpadkov v strugi Pšate.

■ V mesecu juniju smo uspešno predstavili Občino Mengeš na cvetlično-turistični razstavi v Cerkljah.

■ Skupaj z občino in Kolesarskim društvom smo pripravili sprejem za udeležence 200 km dolgega Maratona alpskih cest.

■ Vključili smo se tudi v pripravo zemljevida kolesarskih poti, ki ga bo izdala Turistična zveza Slovenije.

■ Pripravili smo program bivanja za obiskovalce iz Lenarta in Nemčije. Predstavili smo jim kulturno-zgodovinske in turistične znamenitosti.

■ Veliko truda in časa smo porabili pri organizaciji Mihaelovega sejma. Na že

tradicionalnem novoletnem koncertu Mengeške godbe smo podelili priznanja za najlepše urejene hiše.

■ Na občnem zboru je bilo govora o vandalizmu, ki se vse pogosteje pojavlja v našem okolju. Imamo Gobavico, ki nam jo marsikdo zavida, lepo speljane sprehajalne poti, lep športni park z novimi klopami, posajene so mlade lipe – simbol slovenstva, luči, pa še bi lahko našteval, vendar pa je nekaterim hudo v napoto. Nič jim ni nerodno porezati mlada drevesa, uničiti luči, prometne znake, uničevati zelenice z motorji in avtomobili. Ali res nimamo moči, da to preprečimo? Saj bodo ogroženi mirni občani, ki se bodo zadrževali na omenjenih mestih.

■ Projekt "Moja dežela, lepa, urejena in čista" bomo vsebinsko obogatili in z njim prispevali k promociji in turistični ponudbi, večji kakovosti življenja in varstva okolja.

■ V spomladansko čistilno akcijo, ki bo od 28. marca do 10. aprila, bodo vključena vsa društva, osnovna šola, individualni lastniki hiš in ostali.

■ Na občnem zboru je bilo predlaganih še vrsto pobud in predlogov, ki jih bomo upoštevali v letošnjem programu. Na koncu občnega zbora je prijetno presenetil gospod Vuga s predvajanjem čudovitih diapozitivov.

F. Zabret

Spomladansko urejanje okolja

Ni lepšega kot pogled na urejeno okolje, vendar moramo za to poskrbeti sami,

zato bo tudi letošnja pomlad od 28. marca do 10. aprila '98 potekala

čistilna akcija,

v katero naj se vključijo občani, od najmlajšega do najstarejšega, vodstva posameznih podjetij, gostinci, obrtniki in podjetniki in seveda vsa društva.

V tem času bomo počistili javne površine, okolico hiš, pločnike, pobrali smeti, odpeljali, kar ne potrebujemo v zabojnike, ki bodo postavljeni:

- na Dobenu,
- v Loki (pri Gasilskem domu),
- v Topolah (pri Gasilskem domu),
- v Mengšu (v Pristavi, pri Emona marketu, na ploščadi TVD Partizana in ob razbremenilniku Pšate).

Čiščenje tistih javnih površin, ki so namenjene pohodništvu, izletništvu, rekreaciji (Športni park, Gobavica ipd.), bodo očistili člani društev po podobnem razporedu kot lansko leto.

S skupnimi močmi poskrbimo, da bo menseška občina čista in urejena!

*Občina Mengeš in
Turistično društvo Mengeš*

ČEBELARSKO DRUŠTVO MENGEŠ

Bliža se čas, ko se narava prebuja v vsej svoji lepoti pomladanskega cvetja. Začenjajo se tudi intenzivna pomladanska opravila na poljih, njivah in vrtovih. Eno izmed opravil je tudi škropljenje proti raznim boleznim in zajedalcem. Čebele oprašujejo 90 % vseh žužkocvetnih rastlin in drevja. S škropljenjem s strupenimi preparati lahko en sam neuk posameznik zastrupi vse čebele na tistem območju. Zato vas prosimo, da škropite v poznih večernih urah, ko so čebele že v panjih. Podrobnejše informacije pa lahko dobite na čebelarskem društvu Mengeš, telefon 737 059.

V VARUJMO ČEBELE IN NARAVO

ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU RASTLIN DOLOČA:

V času, ko je najbolj nevarno za zastrupitev čebel (med cvetenjem gojenih rastlin), se ne sme uporabljati zaščitnih sredstev, ki so za čebele strupena. Uporaba insekticidov je zaradi varstva čebel mogoča največ dve uri pred sončnim zahodom, na velikih kompleksih pa le po predhodni obvestitvi čebelarjev, ki imajo panje v oddaljenosti 3 km od predvidenega mesta škropljenja. (iz 46. člena zakona o zdravstvenem varstvu rastlin Ur. list RS 82/94)

Zaščitna sredstva (insekticidi), ki so zelo škodljiva čebelarjem:

Fastac, Decis, Falstar, Baythoid, Gusation, Ekaluks, Imidan, Oleodiazion, Atrysistin, Insegar, Basudin, Reftan super itd.

Zaščitna sredstva (fungicidi), ki niso strupena čebelarjem:

Benlate, Bakreno apno, Euparen, Karathane, Delan, Rubigan, Rovral, Captan, Dithane, Žveplo, Sumileks, Bayleton, Ronilan, Sportak, Enovit M, Dodin S65.

Sadjarji, vinogradniki in kmetovalci, zavedajte se, da so čebele najpotrebnejše ravno vam za obilno pridelke sadja, grozdja in opraševanje večine ostalih rastlin.

Varujmo čebele - ohranjajmo naravo!

ČEBELARSKO DRUŠTVO MENGEŠ

VABILO

Čebelarsko društvo Mengeš,
Turistično društvo Mengeš in Kmetijska
svetovalna služba Komenda
organizirajo
strokovno predavanje:

UPORABA ČEBELJIH PRIDELKOV V GOSPODINJSTVU IN KOZMETIKI

(medu, cvetnega prahu,
matičnega mlečka, voska in
čebeljega strupa)

Predavanje
bo v petek, 17.4.1998
ob 19. uri
v prostorih
Osnovne šole Mengeš.

Predavala bo
mag. Malči Božnar
iz Polhovega Gradca.

Gospodinje in ljubitelji medu,
vljudno vas vabimo,
da se pradavanja udeležite.

IO društva

Planinske novice

Zima se je letos zelo hitro poslovila. V nižinah je skoraj ni bilo, v gorah pa so zasneženi le še najvišji vrhovi. Zato se bo letošnja sezona planinarjenja začela že zelo zgodaj.

Preden pa se odpravite v gore, preverite opremo (nahrbtnik, čevlje, palice) in si priskrbite letošnjo znamkico za v planinsko izkaznico. Vse člane Planinskega društva Janez Trdina Mengeš bomo obiskali na domu in jim omogočili plačilo članarine. Tisti, ki pa se jim bolj mudi, lahko to opravijo na sedežu društva ali v Mengeški koči na Gobavici. Tu lahko kupite tudi različne zemljevide, vodnike, transferzale in dnevnike. Plačilo članarine je pomembno in koristno. Zavarovani ste za primer smrti ali invalidnosti in lahko uveljavljate popust v planinskih postojankah pri prenočevanju.

V aprilu bomo zopet organizirali Trimski pohod Rašica. Pohod bo v soboto 18. aprila 1998. Pot bo potekala od OŠ Mengeš, na Dobeno, nato na Rašico in po grebenu nazaj na Mengeško kočo. Nagrada za redne udeležence pohoda so značke ter prijeten dan preživet v naravi. Štart bo od 7.00 do 9.00 ure pred OŠ Mengeš in pri Ručigaju na Dobenu. Lepo vabljeni!

Mladinski odsek organizira taborjenje v dolini Moznica. Planinski tabor po potekal od 19.7.1998 do 28.7.1998. Letos ne bomo taborili v šotorih, ampak bomo bivali v stari vojaški postojanki. Vsak dan bodo vodeni izleti na bližnje vrhove in družabne igre. Vsi mladi in mladi po srcu, ki bi radi preživeli aktivne počitnice v planinah nad Sočo, pridružite se nam.

Več informacij lahko dobite na telefonu 061/ 737 296 ali na e-mail marjan.luzar@fov.uni-mb.si

PROGRAM IZLETOV V MARCU, APRILU IN MAJU:

Datum	Tura	Vodnik	Težavnost	Informacije
22.3.	Porezen	P. Kržan	LZT	737 296
5.4.	Polšnik-Litija	S. Pavlin	Lek – LT	188 25 32
12.4.	Kriška gora	J. Bernot	LT	727 300
18.4.	Trimski Pohod Rašica	PO	LT	737 296
25.4.	Goteniški Snežnik	M. Perme	Lek – ZT	188 26 36
9.5.	Menina planina	I Vrhovnik	LT	50 720
17.5.	Šentjanž nad Dravcami	M. Benda	Lek – ZT	737 052
30.-31.5.	6. Rokovnjaški pohod	P. Lavrič	ZT	738 012

Iztok Vrhovnik

Društvo gojiteljev malih živali Kamnik-Domžale-Mengeš

■ Mengeški gojitelji malih živali smo se konec preteklega leta skupaj z gojitelji iz kamniške in domžalske občine združili v skupno društvo gojiteljev malih živali Kamnik-Domžale-Mengeš.

■ Podobno društvo rejcev malih živali je v Mengšu pred leti že obstajalo, vendar pa je kasneje iz najrazličnejših razlogov tudi zamrlo.

■ V društvu naši člani gojijo različne pasme kuncev, gospodarske perutnine, golobov, okrasne in vodne perutnine ter ostalih malih živali. Vsako leto rezultate celoletnega truda pri vzreji malih živali prikažemo na društvenih, meddruštvenih, državnih in mednarodnih razstavah malih živali.

■ Poleg cilja vzrediti čim bolj kakovostne živali, pa je poglobljena skrb namenjena predvsem zdravstveni zaščiti živali.

■ Društvo pod dokaj ugodnimi pogoji za svoje člane redno dvakrat letno organizira cepljenje kuncev proti epidemiji nevarnih kunčjih bolezni, katerih posledica je običajno pogin vseh živali pri gojiteljih.

■ Pri neorganiziranih rejcih pa žal živali navadno niso zaščitene proti tem boleznim, zato so poleg tega, da prihaja do množičnih poginov živali, tudi potencialni vir širjenja raznih bolezni živali.

■ Društvo Kamnik-Domžale-Mengeš zato vabi vse gojitelje in ljubitelje malih živali, ki še niso člani katerega izmed društev, da se nam pridružijo.

■ Poleg organizirane zdravstvene zaščite živali društvo organizira tudi strokovna predavanja o gojenju malih živali, obiske strokovnih ekskurzij doma in v tujini, na rednih srečanjih pa si gojitelji izmenjujemo izkušnje, ki smo jih pridobili pri gojenju malih živali.

■ V mesecu februarju je društvo imelo občni zbor, na katerem smo razpravljali o delu društva v preteklem letu, podelili priznanja in pokale ter sprejeli program dela in finančni plan za leto 1998. V svoji sredini smo z veseljem pozdravili tudi gospo Marto Drčar, referentko za kmetijstvo Občine Mengeš, ki je prisluhnila naši debati in nam v svojem in v imenu Občine Mengeš zaželela čim več uspehov pri nadaljnjem delu društva.

■ Še enkrat vabimo vse gojitelje in ljubitelje malih živali, da se nam pridružijo. Informacije v zvezi s članstvom dobite na telefon 841 042 (predsednik društva) ali telefon 739 248 (tajnik društva).

B.N.

Turnir v 'winer-šnopsu'

V januarju smo balinarji za popes-tritev družabnega življenja organizirali prvenstvo sekcije v "winer-šnopsu". Sponzor prvenstva je bil Jani Hribar, ki je tudi prispeval

pokale za prva tri mesta in še nekaj dodatnih nagrad, ki smo jih z žrebanjem razdelili ob koncu tekmovanja. Milan Dolinar je prispeval tolažilno nagrado (lepo ročno uro) za zadnjeuvrščenega tekmovalca. Prijavljeno je bilo 31 tekmovalcev (eden je nato odstopil), ki so igrali po principu vsak z vsakim. Ob prijavi je vsak tekmovalec položil 1.000 SIT. Denar smo porabili za zaključno zakusko, ko smo se pozabavali ob pečenem odjoku in vsem, kar sodi zraven. Za dostojno zabavo je poskrbel "Ukarjev" ata s harmoniko.

Do zaključka mrtve sezone balinanja nam tako ostane še mesec dni, ki ga bomo popestrili z igranjem pikada.

Prva tri mesta so zasedli:

1. Ludvik Mikola 26 točk

2. Janez Koželj 26 točk

3. Stane Kužnik 23 točk

Marjan Tomazin, predsednik BS

Dobrodelni koncert Društva VITA

■ Z veseljem ugotavljamo, da postaja naše upanje in želje vašega župana na našem prvem koncertu – resničnost. Dobrodelni koncert Društva VITA postaja tradicionalen. Letos se bomo že tretje leto zapored srečali ob dobri glasbi ansamblov in pevcev v dvorani Kulturnega doma Mengeš. Tudi letos bo glavni pokrovitelj Občina Mengeš in župan gospod Janez Per, ob sopokroviteljstvu sosednjih občin in njihovih županov. Potekajo pa tudi pogovori o pokroviteljstvu z gospo Štefko Kučan.

■ Pripomnili bi, da vsi glasbeniki nastopajo brezplačno. Izkupiček od koncerta pa je namenjen izključno za dejavnosti Društva VITA za poškodovane po nezgodni poškodbi glave.

■ Če nas še ne poznate, se vam še enkrat predstavimo:

Društvo VITA je prostovoljna, nevladna, nestrankarska, neprofitna, humanitarna

invalidska organizacija, ki je bilo ustanovljeno 5.11.1992. Združuje otroke, mladostnike in mlade odrasle, ki so preživeli hudo nezgodno poškodbo glave ter njihove svojce in simpatizerje. Njihovi problemi so precej drugačni od problemov katere koli druge skupine prizadetih. Gre predvsem za to, da so se rodili zdravi in so do nesreče živeli relativno zadovoljno in uspešno ter načrtovali tudi uspešno življenjsko kariero. Majhna nepazljivost nekoga in poškodba je tu. Poškodba glave pa je povzročila tako hude motnje in spremembe v njihovem funkcioniranju, da večinoma niso sposobni zanesljivo skrbeti sami zase, prizadeta je njihova motorika, govor, sposobnost učenja – predvsem šolsko napredovanje, sposobnost presoje socialnih situacij itd. Zaradi tega počasi izgubijo stik z vrstniki, velik del jih izpade iz rednih šolskih programov, ne morejo dobiti službe, ostanejo zaprti v krog

najožjih svojcev. Glavna naloga Društva VITA je razpreti ta krog, zato za otroke in mladostnike organiziramo različne dejavnosti (*vrstniška pomoč, rekreacija in rehabilitacija v vodi, ritmika, keramičarstvo, hipoterapija in rekreacijsko jahanje, literarno dramski krožek, zdravstvena vzgoja, računalništvo, družinska srečanja, namizni tenis, letovanja, tabori ...*), da jim zamujeno vsaj deloma nadoknadimo in jim tako omogočamo nova znanja, nova znanstva, nove izkušnje, nova doživetja itd. Koncem leta 1997 je imelo Društvo VITA preko 330 članov iz vse Slovenije, od tega 124 po nezgodni poškodbi glave ter 50 prostovoljcev in strokovnih delavcev.

■ V letu 1993 je članica Društva VITA ustanovila zavod ZARJA za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave, ki ima prostore na Kunaverjevi 14. V zavodu nudijo dnevno varstvo težko poškodovanim. Ob individualni fizioterapiji potekajo dopolnilno družabne aktivnosti, ki jim jih popestrijo različni gostje. Organizirajo pa tudi taborjenje po različnih krajih Slovenije. V spomladanskem in jesenskem času pa s skupnimi močmi organiziramo izlete po bližnjih in daljnjih krajih domovine.

■ Ena izmed nalog Društva VITA je tudi osveščanje široke in strokovne javnosti o problemih oseb s poškodbo glave. V ta namen izdajamo razne zloženke o delovanju društva, nastopamo v javnih medijih: oddajah TV in radia, objavljamo razne članke v raznih časopisih in revijah itd. V letu 1996 smo izdali tudi prevod knjige Trevorja Powella "Poškodba glave – praktični vodnik", ki jo je prevedel prim. dr. Igor Ravnik, recenziral pa prof.dr. Boris Klun. Knjiga na poljuden način opiše poškodbe možganov in podaja tudi praktične nasvete. Društvo VITA se uvršča med številčnejša mlada društva, ki si počasi, a uspešno utira svoj prostor in veljavo. Poškodbe glave v današnjem času, zaradi hitrega tempa življenja, naraščajo in nekateri jim celo pravijo tiha epidemija sodobnega časa.

*Predsednik Društva VITA
ing. Janez SIRK*

Kmetijski nasveti

Fižol so v Evropi pričeli pridelovati šele po odkritju Amerike. Inki so ga v Peruju pridelovali že pred 700 leti. Od tod so pridelovanje razširili na druga območja Amerike. Nekatera indijanska plemena so ga sadila ob koruzi. V Sloveniji gojimo poleg uradno priznanih kultivarjev tudi številne domače populacije, ki so nastale s spontanim križanjem fižola. Zanimivo je, da domače populacije žlahtnitelji ponovno zbirajo, saj so vir dragocenega genetskega materiala. Tudi v fižolu najdemo snovi, ki so dragocene za človeški organizem, izpostaviti moramo izredno velik delež beljakovin, ogljikovih hidratov ter poleg mineralov še množico amino kislin in vitaminov; npr.: v svežih strokih je veliko vitamina C. Znani so tudi zdravilni učinki stročjega fižola za sladkorne bolnike, saj vsebuje snov z imenom glukokinin, ki zmanjšuje količino sladkorja v krvi. Pospešuje tudi izločanje sečne kisline iz telesa, zato ga priporočajo pri boleznih ledvic in mehurja. Primerna hrana je celo za naporno umsko delo. S fižolovo moko zdravimo tudi nečisto kožo. Fižol spada v družino stročnic, ki imajo to posebnost, da na njihovih koreninah živijo bakterije iz rodu *Rhizobium*, ki vežejo dušik iz zraka, zato se imenujejo nitrifikacijske bakterije. Zanimivo je, da bakterije iz omenjenega že milijone let črpajo zračni dušik, ki ga preko svojega življenjskega kroga oddajo rastlinam, ki jih gostijo (npr. fižol). Bakterije pa od

rastline dobijo snovi, ki jih same ne sintetizirajo. Količina tako vezanega dušika, ki lahko ostane v tleh na razpolago naslednjim kulturam, lahko doseže 200 kg/ha/leto. Če potegnemo rastlino iz tal, na koreninah opazite gomoljčke, v katerih te bakterije živijo. Zato so vse stročnice tako vrtnine kakor poljščine (detelje, lucerna, grašica) dobrodošli člani kolo-barja. Pomembne vrste stročnic so fižol, turški fižol, grah, soja, manj znane pa bob, leča in čičerika. Pri fižolu korenine prodrejo do 1 m globoko, zato potrebuje rahla tla. Steblo je tanko in šestrobo. Glede na višino fižole razdelimo v nizke, srednje visoke in visoke. Fižol je večinoma samooprašna rastlina, vendar je možna oploditev s tujim cvetnim prahom, ki ga prenesejo žuželke. Za vznik potrebuje 8 do 10° C, za cvetenje 15° C ter za zorenje 18° C. Rastline fižola so občutljive na točo, dež, meglo, slabo prenašajo tudi veter; napadajo jih nekatere bolezni in škodljivci. Visoke temperature vplivajo na skrajšanje strokov, manjše število zrn v stroku in manjšo maso semen. Pri visoki temperaturi in nizki relativni vlagi zraka odpadajo cvetovi in stroki, ki so krajši od 4 cm. Dobro uspeva na srednje globokih, srednje vlažnih tleh s kislostjo med pH 5,5 in 7. Možno je gnojenje s kompostiranim gnojem, sveži hlevski gnoj pa odsvetujemo. Ob pripravi tal mu pognojimo z 0,5 kg dušika, 1,5 kg fosforja ter 1,5 kg kalija na 100 m². Kaljivost fižol ohrani

3 do 4 leta. Fižol vznika od 6 do 8 dni, če so razmere neugodne pa tudi 20 dni, za setev 100 m² nizkega fižola pa potrebujemo od 0,6 do 1,5 kg semen. Fižol za zrnje pri nas sejemo v maju, za stročje pa ga lahko sejemo v razmakih od maja do julija, tako si podaljšamo čas uporabe pridelka. Nizek fižol zahteva 30 do 40 rastlin na m². Zato ga sejemo na medvrstne razdalje 40 do 50 cm in v vrsti 5 do 10 cm. Visoki fižol zahteva manjšo gostoto rastlin na m². Tako sejemo rastline v vrste 80 do 100 cm ter vrsti 20 cm narazen, v kupčke pa ga sejemo tako, da dobimo 5 do 7 rastlin na m². Nizki kultivarji dosežejo zrelost po 60 do 70 dneh, visoki pa v 100 do 130 dneh. Sortiment je bogat in raznolik, razdelimo ga glede na namen rabe v:

- nizek stročji fižol z zelenim strokom: lusia, topcrop, nerine, harvester, starozagorski čern...,
- nizek stročji fižol z rumenim strokom: bergold, zora,
- nizek fižol za zrnje: češnjevce, ribničan, zorin, admires,
- visok vižol za stročje: jabeljski pisanec, jabeljski stročnik, cipro, ptujski maslenec, jeruzalemski,
- visok fižol za zrnje: semenarna 22, klemen.

Fižol je zaradi svojih lastnosti cenjen v prehrani ljudi ter kot stročnica koristen za tla. Vendar ima uživanje fižola tudi nekatere neprijetne stranske izkušnje, o katerih se malo govori, pa čeprav jih vsi poznamo.

Anton Jagodic, ing.

PREDAVANJE

O TRŽENJU KMETIJSKIH PROIZVODOV

BO V PONEDELJEK, 30. MARCA OB 10. URI V PROSTORIH KS ŠMARTNO V ŠMARTNEM V TUHINJSKI DOLINI.

Predavanje z diapozitivi bo vodila dipl. ing. Olga Oblak.

Ker ni pričakovati, da bi se odkupne cene kmetijskih pridelkov povečale, morajo kmetje iskati nove možnosti za obstoj oziroma povečanje dohodka na kmetijah. Danes se postavlja vprašanje, kako izdelke prodati, ne samo proizvesti. Morda imate možnosti, pa ne poznate vseh. Kakšne so poti prodaje, kakšen naj bo izdelek (embalaža), kaj vse moramo vedeti o kupcu in nenazadnje o nas, kaj hočemo???

Neposredna prodaja na kmetiji, tržnici, preko zadrug ob dobri kakovosti, embalaži in še kaj.

OBVESTITE SE MED SEBOJ!

Gospodinjstva obveščamo, da zaradi majhnega števila prijav za kuharski tečaj na Dobnem še zbiramo prijave ne tel.: 842 250.

Vabi svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetijah: dipl.ing. Marta Kos.

Strojni krožek, pomen in namen

Strojni krožki so organizirana oblika medsosedske pomoči in prostovoljna združenja kmetov nekega dovolj velikega območja na društveni osnovi. Člani krožka ponudijo proste strojne zmogljivosti strojev, ki jih sicer uporabljajo na svoji kmetiji, drugim članom. Kmet z lastnim strojem opravlja storitev, za kar dobi plačilo po cenah, ki so predhodno določene s cenikom. Sodelovanje in plačilo potekata neposredno med člani krožka. Obenem je namenjen informiranju članov o ponudbi in povpraševanju storitev s stroji oziroma usklajevanju sodelovanja med naročniki in ponudniki. To delo opravlja vodja strojnega krožka, naročanje in usklajevanje po poteka preko telefona. V okviru krožka se člani dogovorijo tudi za cene nujenja uslug, se terminsko in lokacijsko usklajujejo.

Po zakonu o dohodnini so prejemniki nujenja uslug za kmetijska in gozdarska dela v okviru strojnih krožkov oproščeni plačila dohodnine. Pogoje predpisuje posebna odredba, ki med drugim določa, kolikšen prihodek iz nujenja uslug lahko člani dosežejo. Cene storitev za posamezna opravila so določene s "Katalogom stroškov kmetijske mehanizacije", katerega vsako leto izda Zveza strojnih krožkov.

Strojni krožek ustanovijo zainteresirani kmetje na nekem območju in ga registrirajo kot združenje (društvo), z namenom organiziranega sodelovanja. **Tu moramo ugotoviti, da kljub poskusom, da bi organizirali svoje društvo, večina kmetov ni izrazila interesa in pripravljenosti za tako obliko združevanja. Tisti kmetje, ki v takem združevanju vidijo tudi določene prednosti, so se vključili v Strojni krožek Kamnik. Po zadnjih ugotovitvah je v Občini Mengeš 73 kmetov, zato je težko razumeti, da za ustanovitev lastnega krožka ne moremo pridobiti 30 kmetov. S tem bi bili upravičeni tudi do sredstev, ki jih vsako leto določi in namenja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v enkratnem znesku ob ustanovitvi strojnega krožka.**

Ne glede na ugotovljeno dejstvo vas vabimo, da se v čim večjem številu včlanite v Strojni krožek Kamnik, saj vam bo s tem dana možnost koriščenja prostih kapacitet kmetijskih strojev, s katerimi ne razpolagate sami. Občina vam bo ob koriščenju teh uslug subvencionirala stroške v višini 20 % na podlagi predloženega računa, ki vam ga izda izvajalec usluge.

Vse, ki se boste v letošnjem letu le odločili včlaniti v Strojni krožek Kamnik, hkrati obveščamo, da je kontaktna oseba gospod Anton Jagodic ing., Kmetijsko svetovalna služba Komenda, Glavarjeva 63, telefon 842 250.

Marta Drčar

14. POD MENGEŠKO MARELO

Tudi ta marela je postregla z določenimi osvežitvami, zanimivimi gosti in stalnimi "člani", ki so zvezda vodnica Marele: domači ansambli in godba. Koncept ostaja isti, oz. vsaj trudimo se, da je tako! Malo več kot običajno je tokrat igrala Mengeška godba pod vodstvom Primoža Kosca. Nove skupine iz vrst godbe; Domžalski rogisti, Matic band in Gančarji, so več kot upravičili svoj debi na Mareli.

Koliko in kako ansambli delajo med dvema Marelama, vidijo in slišijo redni obiskovalci, predvsem med stalnimi člani Marele. To so Mengeški zvon, Stoparji, Razpotnik, Slovenski in Alpski kvintet. Sodbo prepuščamo vam! Drži pa kot pribito: brez teh ansamblov in seveda Mengeške godbe, Marela ne bi bila, kar je. Tu je še ansambel Nagelj, ki je moral zaradi nesreče pevke Brigitte Vrhovnik odpovedati nastop zadnji trenutek. Čimprejšnjo vrnitev na oder ji želimo!

Izredno interpretacijo skladb in odobravanje poslušalcev je vzbudil nastop ansambla Grege Avsenika. Iz zamejstva je prišel, tokrat na oder, Kraški kvintet.

Za humorno plat prireditve je poskrbel rezervni maršal Ivo Godnič. Scenarij in povezovanje pa je bilo v rokah Janeza Dolinarja. Naš stalni sodelavec in prijatelj, prof. Ivan Sivec, je v tem času pisal magistrsko nalogo. Želimo mu čimprejšnje končanje še enega življenjskega cilja.

Tudi delavci radia so prispevali svoj del in ponesli prireditev in

ŽIVLJENJE V OBČINI

seveda sam Mengeš v mnoge slovenske domove.

Sceno pripravlja stalna ekipa: Peter Krušnik, Tone Benda, Slavo Pišek ml., pa še kdo! Za dodatne svetlobne efekte in osvetlitve je tokrat poskrbel Matjaž Juvan. Verjemite, da je s sceno veliko dela. Je pa zato zadovoljstvo ob koncu dela toliko večje - tako za scenske mojstre, kot za obiskovalce!

Seveda za vso prireditvijo stojijo Mengeški godbeniki s sponzorji in pokroviteljem - od glavnega sponzorja SKB BANKA d.d. Domžale-Kamnik do Občine Mengeš. Mimo izvrstnih cvetličarjev iz podjetja Gardenia Ars Florae ne smemo - prava paša za oči! Iskrena hvala tudi gospe Zorki Požar za mnogo drobnih stvari!

Sicer pa je veliko obiskovalcev izven Mengša. Dva avtobusa jih tako vsako leto pride iz Beljaka, en avtobus pa je bil tokrat iz Gorenjske (Gorenjski glas) in iz Celja (prijatelji Vrtiljaka polk in valčkov radia Celje).

Februarja 1999 na svidenje 15. pod Mengeško mrelo.

Lado Kosec

AKTUALNA RAZMIŠLJANJA

Dolgoročni razvoj občine Mengeš

■ V Občini Mengeš deluje Komisija za dolgoročni razvoj Mengša. Kot član te komisije seveda razmišljam o načinih, kako priti do plana razvoja in katere so ključne komponente, ki bi nam omogočile uspešen razvoj.

■ Kot o vsaki stvari, o kateri razmišljamo za bodočnost, je potrebno tudi pri razvoju svojega mesta sanjati. V teh sanjah vidimo realne, pa tudi nerealne vizije. In tu je kleč vsakega dobrega planiranja: vizija. Kaj bomo v bodoče? Kako bomo živeli?

■ Občanom dajem v razmislek naslednjo vizijo: Občina Mengeš bo občina uspešnih ljudi.

■ Da bi dosegli to vizijo, moramo seveda razviti ustrezne strategije. Te morajo biti usmerjene v ustvarjanje pogojev.

■ Med osnovne strategije postavljamo:

- Povprečna izobrazbena raven občanov naše občine bo med vsemi občinami v Sloveniji najvišja.
- Občani naše občine bodo zdravi in v visoki kondiciji.
- Ustvarili bomo take pogoje, da se bodo uspešno razvili podjetništvo in uslužnostne dejavnosti ter da bomo zadržali industrijo.

■ Izhajam iz dejstva, da le visoko izobraženi in strokovno usposobljeni ter zdravi ljudje z dobro kondicijo lahko z malo kapitalskega vložka uspejo zagotoviti sebi in tudi drugim dobro plačana delovna mesta.

■ Obdobje ljudem prijaznega socialističnega družbenega reda je za nami. Ni več računati na avtomatično pravico do dela. Po novem vse pravice izhajajo iz lastnine in kapitala in ne več iz dela. Pričakuje se, da bo razslojevanje vedno močnejše. Velika večina ljudi bo na trgu delovne sile, kjer bodo ponujali svoje roke in svoje znanje. Kot iskalci zaposlitve bodo seveda uspešnejši tisti, ki bodo več znali, več vedeli, bili bolj usposobljeni in bili poleg tega še prilagodljivi ter prišli za vsako priložnost. Zato se mora vsak posameznik celotno življenjsko obdobje od prvih korakov naprej izobraževati in izpopolnjevati.

■ Študija Ekonomskega inštituta, ki je zajela 90 % v Gospodarsko zbornico Slovenije vključenih podjetij, kaže, da je dodana vrednost, ki jo ustvarjajo podjetja, premajhna. Ustvarjajo le eno tretjino dodane vrednosti najbolj uspešnih svetovnih podjetij. Iz študije izhajata tudi dve preprosti napotili: slovenske firme morajo vlagati v sodobno proizvodnjo in za obvladovanje take proizvodnje je potrebna visoka izobrazba.

PRIREDITEV SO OMOGOČILI:

SKB BANKA d.d. PE DOMŽALE-KAMNIK • GARDENIA ARS FLORAE Ljubljana • TRAK Mengeš • GORENJSKI GLAS • NAPREDEK Domžale • HIT-FIT Mengeš • CMT MELODIJA Mengeš • ZUPAN HARMONIKA Mengeš • MIZARSTVO IPAVEC Mengeš • BRIGITA MARKET Mengeš • MARKET GRIMY Mengeš • AKROL Mengeš • SEMESADIKE Mengeš • HA-NI Mengeš • ARMSTRONG - KOBILŠEK Mengeš • ROLETARSTVO KOSEC Mengeš • FIKUS VAT Ljubljana • SLIKOPLESKARSTVO JAKLIČ Mengeš • SVEČARSTVO PIRC Mengeš • IZDELAVA COKEL JANČIGAJ Mengeš • VIFAAM Mengeš • ORANŽERIJA Mengeš • MESING BAR Mengeš • KLJUČAVNIČARSTVO Radovljica • AVTO CAR Mengeš • GLASO Mengeš • KALCER Trzin • GREGORC ličanje in plastificiranje Mengeš • TRGOAVTO BURNIK Mengeš • MIZARSTVO KUMER Mengeš • AVTOSERVIS GREGORC Mengeš • ORODJARSTVO ROPOTAR Mengeš • PEČARSTVO VOŠAK Mengeš • SADNI VRT RAVNIKAR Mengeš • VODOVODNE INST. JANČAR FRANC Ljubljana • MONTY Ljubljana • AVTOPREVOZNIŠTVO MRVAR Ljubljana • ERČULJ & Co. Lukovica • IGNAC ZATELJ Mengeš • KLJUČAVNIČARSTVO VAHTAR Mengeš • TESARSTVO IN ŽAGARSTVO PETER KOSEC Mengeš • KNJIGARNA FREMA Mengeš • MIZARSTVO GREGORC JANEZ Mengeš • TEH MAX Mengeš • HARMONIKA PODGORŠEK Mengeš • SALON KLA VIRJEV BENTON Mengeš • AVTOŠOLA & TISK RETOS Mengeš • INSTALACIJE ANTON SKOK Mengeš • ZELJARNA RUČIGAJ Loka • BUDJA IGOR Mengeš in

OBČINA MENGEŠ

■ Kaj mora občina narediti, da bomo imeli v Sloveniji najvišjo raven izobrazbe:

- V osnovno šolanje moramo dodati več vedenja o pomenu znanja in o tem, kako se učiti.
- Z dodatnim financiranjem omogočiti ustrezno opremo učilnic za sodobnejši pouk (fizika, kemija, računalništvo).
- Razviti sistem občinskih nagrad za uspešne učence. Nagrade morajo imeti poleg moralne tudi denarno vrednost (potovanja, računalniki). Nagrajevati ne samo najbolj uspešne učence, ampak tudi tiste, ki dosežejo največji razvoj (največji letni povprečni dvig ocene), pa tudi tiste, ki so iz neuspešnih postali uspešni učenci.
- Spodbujati dopolnilno izobraževanje odraslih.
- Materialno stimulirati pripravo različnih oblik dopolnilnega izobraževanja in usposabljanja.
- Javno objavljati analizo izobrazbene strukture občanov, trende.
- Nagrajevati nosilce izobraževanja.
- Štipendirati večje število srednješolcev in študentov.

■ Poleg teh nalog je potrebno omogočiti občanom dostop do največje svetovne zakladnice znanja: interneta. Tako kot je bila po drugi vojni temelj napredka odločitev: v vsako hišo elektrika, mora za Mengeš postati cilj: v vsako družino PC, v vsako hišo optični kabel.

■ Kaj mora občina narediti, da bodo njeni občani zdravi in v visoki kondiciji:

- Razvijati vedenje o nujnosti preventivnega ravnanja. Zdravje je potrebno ohranjati, dokler ga imamo. Ko zbolimo, je prepozno in drago.
- Spodbujati izobraževanje osebnostne rasti, protistresnih metod, planiranja časa.
- Spodbujati kulturno dejavnost kot eno najboljših oblik sprostitve.
- Spodbujati množično telesno kulturno dejavnost, dejavnost TVD Partizan in drugih športnih društev.

– Urediti zdravstveno varstvo in komunalno infrastrukturo tako, da je bodo deležni vsi občani.

■ Kaj mora občina narediti, da bomo ustvarili pogoje za uspešno podjetništvo, uslužnostne dejavnosti in industrijo.

- Pri ustvarjanju pogojev za podjetništvo se lahko učimo na Trzinški industrijski coni. Za odločitev vlagateljev, da zgradijo svoje obratovalnice, bi morala občina:
 - Izdelati idejne rešitve bodoče industrijske cone z oceno obremenitev in izvedbene načrte potrebne infrastrukture. Ideja in lokacija v trikotniku ceste Mengeš–Moste, rob naselja Topole in potok Pšata, je vsem občanom že dolgo znana.
 - Približati Mengeš Ljubljani, pa tudi ostali Sloveniji, kar je možno le z dobro cestno povezavo. Tu sta ključni mengeška obvoznica in magistralna cesta Želodnik – Vodice. To cestno povezavo bi morali bolj izkoristiti kot obvozno cesto Mengša in Domžal tako, da bi bila relacija sever–jug najkrajša, kar bi prometno močno razbremenilo Mengeš.
 - Vlagateljem v industrijsko cono v najbližji okolici omogočiti gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš. Najprimernejši je gozdni rob zahodno od Topol. Razdalja do industrijske cone je minimalna, cestni priključek je v bližini.
 - Preučiti sisteme spodbud in reklamne kampanje, ki je bila uporabljena v podobnih primerih in ugotoviti svoje možnosti pri pomoči podjetnikom v odločitvi za lociranje podjetja v cono Mengeš.
- Z izpolnitvijo treh predlaganih strategij bi dvignili kakovost življenja občanov v naravnem in socialnem okolju in možnosti za pridobivanje materialnih in duhovnih dobrin na zavirljivo raven.

mag. Mirjan Trampuž

Luna sije

dr. Prežir

Naš rojak in pisatelj JANEZ TRDINA pripoveduje ...

Dekla Jera nam je pripovedovala kaj rada o strahovih, v katere je verjela čvrsto kakor v Boga in v sv. Šembiljo. Za najmičnejšo povest te vrste smatram tole:

V Kamovi biši Pred mostom je stanoval pred veliko leti jako imeniten in bogat gospod. Prvakoval je ne le med uradniki, ampak tudi med meščani in okoličani. Brez njega volje in vednosti se ni smelo nikjer nič storiti in zgoditi. Vedel se je tako oblastno, da so mu deli gospodje pridevek: novomeški Napoleon! Dasi je bil oduren in trd, so ga častili ljudje kakor Boga. Celo pobožnjakarice niso vedele mnogo let nič slabega o njem; lotile so se ga šele nekoliko mesecev, preden je bil premaknjen od nas nekam gor na Nemško. Dobro, krotko in preprijazno njegovo gospo pa so obirale te jezičnice že precej od konca, ko je prišla Pred most. Ker ji niso mogle očitati nič drugega, so posegle nazaj v njeno mladost. Pred zakonom se je poznala, veste, s tistim slovečim doktorjem Prežirjem, ki je zložil toliko pesmi, katere prepevajo veseljaki še dandanes.

V našo krčmo so hodili kaj zastavni gospodje: Vesel, Trbuš, Ažman, Ravnik, Gropa in drugi taki. Ti naši gostje so se menili dostikrat o Prežirju in ga opsovali prav natanko, kakov je bil, kake navade je imel in kaj je doživel in pretrpel. Vsi so trdili v en glas, da ga treba šteti med največje razumnike, ki so se porodili v naši deželi in v našem narodu. Kdor ga je videl in čul prvič, ni zapazil precej čudovite njegove bistrumnosti in zmiselnosti. Beseda mu ni tekla lahko in gladko. Mož je nekoliko mécal in pripovedoval vse mirno in enolično, ne pa kakor neka-

teri govorniki, da bi bil vmes kričal, pačil obraz in mabal okoli sebe z rokama. Tudi ni bil vaje, da bi se bil smejal sam svojim šalam. Ko pa je odjecjal prvih pet ali šest besed, se mu je razvezal jezik in zdrknila je z njega dostikrat tako slana, da so se morali prijeti možaki za trebuh, da jim ga ne raznese smeh, babe pa so bežale iz biše, kakor bi jih pritiskal za petami sam peklenski rogatec. Njegove burke, veste, niso bile vselej take, da bi jih smeli slišati otroci. Brat ga je dobrovoljno kdaj pokaral: "France, razuma imaš dosti, razuma, ali kaj pomaga, ko pa nečeš rabiti pameti." To prijazno očitaneje je pomenilo, da je zaničeval Prežir tiste podležnosti, s katerimi se dobi na svetu najprej velika služba, imenitnost in bogastvo, in jih zaradi tega zovejo praznoglavci pámet. Zahteval je od vsakega človeka resnico in pravico in spoštoval je samo tistega, kdor se je odlikoval s čednostmi in vednostmi. Malopridneža in bedaka je črtil in preziral, čeprav je bil najmočnejši velikaš in milijonar. On se ni znal ne lagati ne bliniti. Nikdar se ni nikomur prilizoval, uklanjal ali priporočal in prosil milosti. Gospodi je dokazal, da razume več nego vsi drugi, pa si je mislil: Zdaj veste kdo sem in kaj znam. Če sem za vas, vzemite me v službo; če nisem, mar mi je! Živel bom tudi brez vas. Takih ponosnih korenjakov v stare čase vlada ni sprejemala rada med uradnike. Prežir si je moral iskati drugje kruha. Meni se prav zdi, a ga je imel v pisarnici neki drug doktor, ki mu je bil prijatelj. Delal je zanj pravdarska pisma ali káli. To pa vem zagotovo, da mu zaslužek ni bil preobilan. Hodil je rad v gledališče in na druge gosposke veselice; že zaradi njih se je moral oblačiti kar se da lepo, po najnovejši šegi. Take reči pa niso zastoj. Vedlo ga je kdaj trdo za denar. Svoje dohodke je potrošil tem laglje, ker je bil jako usmiljenega srca in dobrih rok. Noben revež ni šel od njega brez daru. Najrajši je pomagal poštenim siromakom, ki so se sramovali prositi: takim je stisnil v dlan kar celo dvajsetico, pa tudi goldinar. Sestra, ki mu je nekaj časa gospodinjala, je zadržala nejevoljno nad nekim beračem, ki se je bil navadil, da je prišel vsak dan po miloščino. Prežir pa jo je zavrnil: "Kaj se jeziš, ali ne veš, da mora človek vsak dan jesti in še po večkrat." Na začetku šolskega leta je videl učenca, ki se je mlo jokalo, ker mu uboga mati ni mogla kupiti bukev. Ko je izvedel, zakaj plače, ga je prijel za roko in šel z njim v prodajalnico ter mu kupil ne le knjige, ampak tudi papirja in drugih potrebnih reči, povrhu pa mu podaril še petico za jabolka. Dijak višje šole je potožil tovarišu, da bo moral šolo pustiti, ker oče ne more več zanj plačevati, druge podpore pa nima. Prežir, ki je slišal te besede, ga potrka po rami in mu veli: "Prijatelj, pojdite z mano. Neki trgovec, moj znanec, potrebuje za tri otroke učitelja. Dajal vam bo brano, stanovanje in kak majhen nameček tudi v denarjih." Tako je pomogel pridnemu mladeniču, ki je postal pozneje sloveč dubovnik in doktor svetega pisma. Mnogim ubogim dečakom je dobil kosilo v samostanu. V Ljubljani se je

bil pobratil z imenitnim patrom Benutom. Preden so se odprle po sv. Mihaelu šole, pa se je zasmeljal in vprašal: "No, France, koliko bi jih pa letos rad preskrbel z zloglasnim našim ričetom? Ali veš, žlice jim boš moral sam kupiti." Že bolj odrasle dijakke pa je priporočal svojim bogatim znancem, posebno pa profesorjem malih šol, da so nagovarjali roditelje, naj si jih vzamejo otrokom za bišne učeničke.

Kranjci ne morejo brzdati jezika. Skoraj vsakemu človeku natvezejo kak priimek, da ga pikajo z njim za hrbotom ali pa tudi v obraz. S pravim imenom menda ne kličejo nobenega krčmarja, nego govore rajši: Bikabirt, Kobilabirt, Švedrabirt, Prosabirt, Silabirt, Mubabirt itd. Ni dolgo, kar je umrl pisatelj, ki so mu dejali doktor Kibla. Pa tudi pravih doktorjev naši ljudje ne puščajo na miru. Gorenjcem ni storil Prežir nikoli nič žalega, pa so mu pritisnili vendarle smešni in grdi pridevke: doktor Figa, zato, ker se je rad zabaval z otroki in jim pridno kupoval sladke tržaške fige.

Ljudje pravijo: Kdor otroke ljubi, brez skrbi snubi. Tak mož res najlažje nosi težko breme zakonskega stanu. Tudi doktor Prežir si je našel v Ljubljani lepo in obenem bogato deklico, s katero se je želel poročiti. Ali njemu ni bila namenjena nobena pozemeljska sreča. Zaveroval se je v to gospodično tako globoko, da je ni mogel pozabiti ne na tem in, kar je gotovo še dokaj bolj čudno, niti na onem svetu. Pod okno ji je bodil baje v jasnih nočeh, ko je svetil mesec, prepevati: Luna sije – kladvo bije ... To pesem je bil zložil nalašč zanjo. Razen tega pa še mnogo, mnogo drugih. Gospod Gropa mi je posodil precej debele bukve, ki so bile polne Prežirjevih in svete, kakor kaka prav lepa pridiga, največ pa je bilo posvetnih, takih, kakršne najbolj ugajajo vroči mladini. V njih poveličuje Prežir lepoto svoje izvoljenke ali pa opisuje tako ganljivo brepenenje in bolečine svojega sra, da so mi prihajale neprenehoma solze v oči. Dandanašnji se naba-ja pač malo moških, ki bi ljubili in čistili svojo žensko tako resnično goreče in stanovitno, kakor jo je ta imenitni slovenski doktor.

Gostje naši niso nikoli ničesar slišali, kakovega srca je bila proti njemu ona. Jaz mislim, da bi ga bila vzela drage volje, ko bi bil imel toliko dohodkov, da bi se bila vozila pri njem lahko v kočiji in živela še dalje tako dobro in brezskrbno, kakor je bila vajena v domači biši. Ali revnega človeka, če je prav doktor, bi se branilo še kakšno kmetiško dekle, nikar gospodična, za katero so se poganjali najboljši snubači, mestni in deželski. Ponudil se ji je velikaš, vaša gnada, ki je dobil od cesarja prelepo službo, po očetu pa denarjev, da sam ni vedel koliko. Oče in mati sta rekla: "Vzemi ga!" in pokorna bčerka ju je poslušala in se z velikašem pozakonila. Njena nezvestoba je Prežirja tako potrla in zbegala, da ni moči dopovedati. Lažnivi svet in tožno življenje sta se mu pristudila. Kdaj se je zari in papirje in brskal in črčkal po njih noč in dan brez spanja, brez jedi in pijače.

Večkrat pa se mu je delo uprlo, da po štirinajst dni ni prijel nič za pero. Taval je zamišljen sem ter tja, kakor bi bil mesečen, ali pa je dirjal po cesti, kakor bi ga kdo podil. Živel je brez pravega redu in pravila. Zanimarjal je opravke, pa tudi samega sebe. Na obleko ni pazil več tako skrbno kot nekdaj, dostikrat so ga videli prav borno opravljenega. Posebno so se smejali Gorenjci njegovi stari kapi in izpreminjastemu klobuku. Tolažbe in zabave si je iskal v družini, ki ni bila vselej dobro izbrana, najrajši pa v vinu. V krčmah je prebil po ves večer, kdaj tudi popoldne. Zaradi te slabosti so ga razlajali sovražniki, še bolj pa hinauski prijatelji za silnega pijanca. Ta govorica je bila prehuda in nesramna. Prežir je sedel mirno pri svoji merici: on ni nikoli razvijal in razgrajal ali delal ljudem nadleže. Tako poblevnega pivca si želi vsak gostilničar. Tudi naši gostje so začeli enoč premlevati to Prežirjevo pijanstvo, gospod Ravnik pa jih je ustavil in pošteno branil slavnega pesnika. Dejal je: "Za pet ran božjih, ne bodimo tako zlobni farizeji! Prežir ga je rad pil, kakor ga pijemo radi mi, ki smo tukaj, in z nami brez števila ljudi vseh stanov in narodov. Pač res je, da objedajo sršeni samo žlahtno sadje, lesnik pa se niti ne dotaknejo. Drugim pivcem nihče nič ne očita, ker so ničle. Prežir pa je ostal še po smrti imeniten in velik mož, zato misli vsak capin, da ima pravico, ometavati mu grob z blatom. Ni tega ne smemo pozabiti, da smo mi tu zvečine oženjeni dedci; doma nas čaka družvo, žene in otroci, itak visimo v krčmi dostikrat od sedmih do polnoči, če ne še dlje. Doktor Prežir pa je bil brez rodovine, samec. Če bi mu prav nobena žalost ne bila morila srce, ga je gnala v krčmo že puščoba. S čim in s kom zaboga bi se bil mogel kratkočasiti v svoji mali izbi doma. Spati se mu ni dalo in brati se pa zmerom tudi ne more. Zopet se potrjuje stara resnica, da vidimo pazder v očesu bližnjega, bruna v svojem pa ne vidimo.

In Jera nadaljuje: "Naši gospodje so pravili, da ga je bila tožnost enoč tako prevzela in zmešala, da ni nič vedel, kaj dela in ukreplje. V ti zmotnjavi se je hotel sam končati. Že se je bil zadržal, ali pribiteli so še o pravem času domačini in ga oteli. Usmiljeni Bog, ki je poznal njegovo plemenito srce, ni želel, da se pogubi časno in večno, nego da se reši in zveliča. Ni še čakal velike starosti, ko se ga je prijala huda bolezen, ki se ni dala ozdraviti. Na smrtni postelji se je resnično pokesal vseh svojih grehov in napak in je umrl spokorjen, okrepcan s svetimi zakramenti in v trdni veri, da najde človek mir in pravo blaženstvo samo v naročju vzvišene naše matere, svete katoliške cerkve.

(Nadaljevanje v aprilski številki.)

**Povzetek iz Trdinovih Bajk in poesti o Gorjancih -
Franc Veider**

GREGORJEV VEČER V LOKI

Čeprav koledarska pomlad nastopi 21. marca, pa staro ljudsko izročilo pravi, da se ta začne že nekaj dni prej, takrat ko goduje sv. Gregor ali na gregorjevo, kot temu prazniku radi rečemo. Sonce pridobiva zlato barvo in moč (letos jo je že mnogo prej), prebujajo se narava in prične se veselo žvrgolenje ptic, ker čutijo v zraku pomlad. Odtod tudi po vsem Slovenskem govorica, da se ta dan ptički ženijo.

Kmetje se pripravljajo na oranje in setev, obrtnikom ni več treba delati pri luči. V zvezi s tem so se po vsej Sloveniji ohranila pričevanja, na katera se ljudje s pridom obračajo še danes. Tako Dolenjci pravijo, da "o svetem Gregorji ta dolgo njivo orji" ali da "bodi o gregorjevem že semenska repa, zelje in čebula v zemlji". Posebno lep običaj se je ohranil na Gorenjskem, v Trziču, kjer so obrtniki "luč zanesli v vodo" in odslej delali pri dnevni svetlobi. Tako simbolično doma narejene ladjice s svečkami (lučkami) spuščajo po bližnjem potoku.

Po vsej verjetnosti smo Ločani podedovali ta zanimivi običaj prav od njih, k nam je prišel po vojni. Skozi vsa ta leta se je pri nas ohranjal in negoval predvsem zaradi nekaterih družin in posameznikov, ki so bili do tega izročila bolj dovzetni. Zadnja leta obuja tradicijo spuščanja lučk po Pšati domače Kulturno društvo Antona Lobode.

Kljub mrazu je bil odziv obiskovalcev izjemen in po razpoloženju sodeč, jim ni bilo žal.

Tako je bilo tudi letos, saj je pripravilo prijetno večerno srečanje oziroma pravi družabni večer, in to kljub hladnemu vremenu. Na ducate plavajočih lučk, ubrano fantovsko petje Stoparjev in prijetni zvoki frajtonaric izpod Jožetovih in Rokovih prstov nam je pričaralo pravo vaško razpoloženje, ki ga v Loki že dolgo ni bilo. Množica vaščanov, pa tudi obiskovalcev od drugod, ki so si ogledali prireditve, je dokaz, da jim je ta starodavni praznik všeč in da ga je vredno negovati naprej.

Jože Brojan

ZAKAJ ?

Ležim! Komaj pokreten v bolniški postelji.

Razmišljam: "Vsak mesec znova sem z neverjetno vneto, poln idej o nadaljnjem delu v klubu, dosedanjih uspehih, o pomoči naših sponzorjev, pripravil običajen članek za Mengšana. Tokrat pa svinčnik ne steče. Skozi vso mojo bit preveva samo eno: ZAKAJ? Zakaj je bil potreben ta tragični zadnji januar tega leta?!

Jutro, kot vsako drugo. Mrzlično pripravljanje opreme, še zadnja kontrola, nato pa zadnje slovo.

Poključka planota vsa v zimski idili. Otroci nečakani, samo, da se začne trening. Bil je uspešen kot že dolgo ne. Komaj je bilo dovolj časa za malico in krajši počitek. Kot neko nerazložljivo znamenje usode, so se na nebo prignali težki, črni oblaki. Hvala Bogu, trening se je kljub vsemu srečno končal. Še pot domov, pa bo zopet en uspešen dan za nami.

Največja Blaževa skrb je bila, če bo imel še ta dan dovolj časa za šolski spis, kaj je počel čez vikend. V nasprotnem primeru bo moral to storiti v nedeljo, s tem pa bi zamudil en dan druženja s svojimi športnimi tovariši. Vse je kazalo, da mu bo uspelo. Samo še nekaj minut, saj smo že v Naklem. Nenadoma pa strašen pok in mečkanje pločevine.

Neskončni trenutki tišine, nato pa presunljiv jok otrok.

Čeprav so oči videle dogajanje kot v dobro režiranem filmu, misli niso bile pripravljene na resničnost situacije.

Z vseh strani so se začele približevati modre, utripajoče luči. Končno, pomoč! Kako lahko pomagam? Niti ne zavedam se teže poškodb, moč mi daje samo želja pomagati. Toda tudi sam sem kmalu v oskrbi medicinskih strokovnjakov.

Ni večje groze, kot če pri polni zavesti gledaš tragedijo, ki si jo težko zamisli še tako dober filmski režiser.

Na črnem, s krvjo prepojenem asfaltu so se ustavila komaj začeta življenja.

Blažu tega dne ni uspelo napisati domače naloge, pa tudi nedeljskega treninga ni bilo.

Sprašujem se, ZAKAJ ?!

Jože Trplan

SKAKALCEV SSK 'SERVIS DEBEVC' TUDI TRAGEDIJA NE USTAVI

NAJHUJŠA SAMOTA JE,
ČE IZGUBIŠ ISKRENEGA PRIJATELJA.

Francis Bacon

Zakaj? je vprašanje Blaževega očija in tudi naše. Zato, ker je usoda kruta in sploh ne izbira, zato ker zamahne s svojo palico povsem iznenada, zato ker človek tega ne pričakuje in ne verjame, zato ker potem v srcih ostane nečloveška bolečina, zato ker ostane vsem v očeh prazen pogled in groza in na ustnicah večer, nerazložljiv zakaj?

Usoda je kosila v naših vrstah. Cesta nam je zadnji dan lepega, sončnega januarja vzela tri naše nadobudne skakalce Blaža, Mateja in Sama ter Jano, članico in mamico našega skakalca Matica.

Zelo jih pogrešamo, sprašujemo se nepojasnjeno in delimo bolečino skupaj z njihovimi najdražjimi.

Vendar smo si v enem edini, z delom moramo nadaljevati, kajti le tako bomo naše fante postavili v nesmrtnost in jih odtegnili pozabi, ki pride sčasoma.

Fantje so se v skakalnem klubu povezali v trdno, zdravo vez prijateljstva in izguba jih je zelo prizadela, kljub temu, da so še vsi brezskrbni otroci, in da jim je hvala Bogu smrt neznanica, pa se jim vsem isto zrcali v očeh - groza in bolečina in tudi oni se sprašujejo, zakaj.

Vendar pa so odločeni, da bodo skakali za Blaža, Sama in Mateja, da bodo za njih dosegali dobre, najboljše rezultate, zmagovali na prvenstvih in postavljali rekorde skakalnic. Mi člani pa se bomo trudili, v imenu spomina na Jano, da bomo poskušali doseči ureditev domačih skakalnic, da nam pri vsakodnevnih prevozi ne bo grozila cesta s svojimi nevarnostmi.

(nadaljevanje na naslednji strani ►)

Rok Benkovič je ob tragični nesreči naših mladih skakalcev dal obljubo, da bo storil vse, da bo ravno v spomin nanje postal prvak. In to mu je tudi uspelo. Pa pojdimo lepo po vrsti.

V soboto, 14.02.1998 je bilo državno prvenstvo za dečke do 13 let na 45-metrski skakalnici v Kranju. Po prvi seriji je bil na odličnem drugem mestu, na koncu pa je zasedel sedmo mesto.

Istočasno je bila to tudi pokalna tekma za dečke do 12 let, to pa mu je v tej kategoriji zagotovilo tretji rezultat in s tem uvrstitev na zmagovalni oder.

Že naslednji dan je kljub svoji mladosti nastopil na pokalni tekmi za fante do 15 let na 55-metrski skakalnici na Pokljuki. Uvrstil se je na odlično 21 mesto.

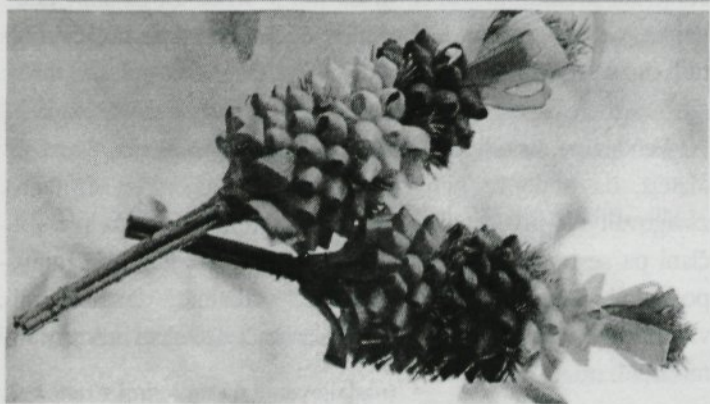
Teden dni kasneje je nastopil na isti skakalnici. Tekma je štela za državno prvenstvo za dečke do 14 let, kjer je za las zgrešil stopničke in se uvrstil na nehvaležno četrto mesto. Obenem pa je bila to tudi državna tekma v kategoriji petnajstletnikov in s svojim dvanajstim mestom od 92 uvrščenih dosegel enega svojih večjih uspehov.

Prav tako 22.02.1998 na Pokljuki, le na manjši 38-metrski skakalnici pa sta bili tudi dve pokalni tekmi Slovenije. V kategoriji dečkov do 13 let je bil Rok v prvi seriji drugi, končno pa je dosegel peti rezultat. Isto tekmovanje pa je veljalo tudi za pokal Slovenije za dvanajstletnike. Tu pa je Rok izpolnil svojo obljubo. Dosegel je prvo zmago za SSK SERVIS DEBEVC MENGEŠ.

Bravo Rok, bravo Mengšani! Blaž, Samo, Matej in Jana bi bili tako zelo ponosni na vas, kot smo mi.

Le po tej poti naprej!

SSK SERVIS DEBEVC MENGEŠ
Ž.R.: 50120-678-705196

Matijev sejem v Moravčah

BILO JE NJEGA DNI

Pesnik balad in romanc Anton Aškerc je nosil v svojih, najbrž otroških vtisih, podobo sejma, dokler je ni v obliki pripovedne pesmi razdal med ljudi in rodovom naprej.

Moravče so kraj v zeleni dolini med hribi, v svežini in v ohranjenem okolju, kamor bi lahko hodilo še več izletnikov, če bi bilo poskrbljeno za prenočišča in dopust. Lepo je iti ali se peljati na izlet, ali pa se tam ustaviti. Posebno na petih priznanih moravških sejmi, ki so preko celega leta. Eni so slabo, drugi dobro obiskani, to je vsekakor odvisno od lepega vremena, povpraševanja kupcev in ponudbe na stojnicah – prodajalcev, ki prihajajo iz raznih krajev Slovenije radi na sejme v Moravče. Eden takih sejmov je bil "Matijev" v torek, 24. februarja, prav ta dan je bil tudi vseslovenski praznik Pust. Vreme tega dne je bilo resnično lepo – spomladansko, veliko postavljenih stojnic v središču Moravč. Na stojnicah vsakovrstna ponudba. Največ je bilo suhe robe iz okolice Ribnice. Oživljeni Matijev sejem ohranja le del dediščine iz preteklih let, ko so bili sejmi resnično bolj živahni, bilo je več prodajalcev in kupcev. Sejmi resnično popestrijo ponudbo in kar težko je iti mimo, ne da bi človek od prijaznih prodajalcev kaj kupil. Mislim, da so moravški sejmi postali že tradicionalni, saj so že od davnega 1804. leta dalje. Sejmi so prav dobrodošli preko celega leta, zato ni očitati, da moti naš trg Moravče. Opažam, da ljudje zelo redno obiskujejo sejme, sliši se tudi, da tisti, ki načrtujejo kakšen večji nakup, radi počakajo na ta sejem. Tu se da marsikaj ceneje kupiti, kar gotovo ni vseh trgovcem v tej okolici. Mene taka ponudba, ki je kar pestra, v našem kraju preveč ne moti.

Matijev sejem naj ostane tradicionalen, saj si tu lahko kmetje in drugi občani nabavijo vse tisto, kar se največkrat v trgovinah ne dobi. "Za ta sejem je bilo značilno, da kupcev ni bilo ravno veliko", so negodovali prodajalci ob svojih stojnicah.

Foto in tekst: Jože Novak

Komunalni prispevek v Mengšu

Z ustanovitvijo Občine Mengeš je na področje njenega dela prišlo tudi zaračunavanje "komunalnega prispevka", ki ga morajo investitorji plačati pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja za nameravno gradnjo ali adaptacijo.

"Komunalni prispevek", ali pravilno imenovan "sorazmerni del stroškov urejanja stavbnega zemljišča s komunalnimi in drugimi napravami", so krajan Mengša pred ustanovitvijo Občine Mengeš plačevali Skladu stavbnih zemljišč Občine Domžale.

T.i. komunalni prispevek, ki ga mora investitor plačati občini, predstavlja na nek način poplačilo dela stroškov, ki so bili potrebni, da se je neko zemljišče ali zazidalni okoliš opremil s komunalnimi vodi kolektivne in individualne rabe in ki jih bo bodoči investitor uporabljal po zgraditvi svojega objekta.

Komunalni objekti in naprave individualne rabe predstavljajo: vodovod, kanalizacija, elektrika, telefon, plinovod in toplovod.

Komunalni objekti kolektivne rabe pa so: asfaltirane ali gramozne ceste, javna razsvetljava, urejene zelene površine in igrišča, prostori za rekreacijo, avtobusne postaje, javna parkirišča, semaforji in druga prometna signalizacija.

Iz gornjega je razvidno, da se s komunalnim prispevkom investitorju zaračuna standard komunalne opreme okolja, v katerem predvideva graditi. Večjo opremljenost s komunalno opre-

mo ima zemljišče, večja je vrednost komunalnega prispevka. Znesek komunalnega prispevka se določi glede na štetilo kvadratnih metrov koristne površine objekta, ki ga investitor namerava graditi ali od povečane stanovanjske površine, ki jo investitor pridobi z adaptacijo, predelavo ali nadzidavo že zgrajene stanovanjske hiše, v kateri stanuje.

Zgrajena komunalna oprema v Mengšu ga, po merilih za tako opremo, razvršča zelo visoko. Do najvišjega razreda, ki je predviden po zgrajeni komunalni opremi, Mengšu manjka le še plinovod in toplovod.

Do tu so zadeve v zvezi s komunalnim prispevkom še kar v redu. Ni pa v redu, kako se v novi Občini Mengeš zaračunava komunalni prispevek bodočim investitorjem.

Krajan Mengša, Loke in Topol, ki že dalj časa stanujejo v tem okolju, bodo potrdili, da je Mengeš z ostalima krajevma v letih od 1970 do 1985 doživel svojo ekspanzijo pri povečanju prebivalstva kot tudi pri gradnji potrebne komunalne opreme.

V Mengšu so se v tem času zaradi povečane individualne stanovanjske gradnje in tudi blokvske gradnje, gradili številni komunalni objekti, kot so: asfaltne ceste, kanalizacija, javna razsvetljava, pločniki, vodovodi, športni park, trim steza, mrliške vežice s pokopališčem, regulacija Pšate in drugi objekti. Te objekte je kot investitor gradila takratna Krajevna skupnost Mengeš ob znatni finančni udeležbi krajanov prav za vsak objekt, kot tudi z izglaso-

vanim samoprispevkom za asfaltiranje vseh cest v Mengšu, ki je bil takrat edini izglasovani samoprispevek v domžalski občini za te namene. Objekti, ki so se sofinansirali od občanov pri takratni Krajevni skupnosti Mengeš, so se največkrat sofinansirali do višine 30% vrednosti del, velikokrat do višine 50%, nekajkrat pa tudi v celotni vrednosti del.

Iz gornjega sledi, da so komunalno opremo kolektivne in individualne rabe, ki je bila zgrajena v tem omenjenem obdobju in je sedaj osnova za izračun t.i. komunalnega prispevka, krajan sami finansirali do višine 30 % njene vrednosti. Ti krajan, ki pa se sedaj morda odločajo za prizidek, adaptacijo ali nadgradnjo in s tem za povečanje obstoječega objekta, morajo pred pričetkom gradnje plačati izračunani komunalni prispevek, ki upošteva standard že zgrajene komunalne opreme, ki so si jo pred leti skoraj sami zgradili. Na tak način izračunani komunalni prispevek za nadzidavo stanovanjske hiše dimenzij 12x12 m ali ureditev podstrešja v enakem objektu znaša cca 17.000 DEM.

Pravilno, korektno in pošteno bi bilo, da bi občina krajanom, ki so v obdobju, ko so se gradili vsi ti komunalni objekti (1970-85), imeli stalno prebivališče v Mengšu ali na teritoriju takratne KS Mengeš, zaračunala le tretjino po merilih izračunanega komunalnega prispevka, kot že vseskozi dela tudi Občina Domžale. Izračun za gornji primer bi tako predstavljal plačilo komunalnega prispevka le v višini 5.667 DEM in ne 17.000 DEM. Vsi ostali, ki pa v preteklosti pri sofinansiranju ali plačevanju po izglasovanem referendumu niso sodelovali, pa bi bili obvezni plačati komunalni prispevek v celoti.

O problematiki iz tega članka sem v preteklosti že, povsem neuradno, govoril z županom, podžupanom in vodjo referata za komunalno infrastrukturo Občine Mengeš.

Upam, da se bodo pristojne službe in odgovorni v občini zganili in ugotovili, da ni pravično ljudem še enkrat v celoti zaračunavati odškodnino za zgrajeno komunalno opremo, ki so jo v bližnji preteklosti sami zgradili ali sofinansirali v dokaj visokem odstotku.

Kostja Modec

V razmišljanje

Z žalostjo sem spremljala opozorilo našega predsednika gospoda Milana Kučana, ki nas je opozoril, da bodimo strpni in prijatelji z vsemi, ki živijo pri nas. Tudi konvencija (dogovor) pri Organizaciji združenih narodov je sprejela sklep, da so vsi ljudje na svetu, ne glede na narodnost, politično prepričanje ali vero, enakopravni z drugače mislečimi. To nestrpnost in sovraštvo opažam tudi v svojem okolju.

V bivši državi Jugoslaviji je živelo 24 narodov in narodnosti. Vsi ti narodi in narodnosti so po zakonu in ustavi enakopravni glede svojega jezika, kulture, navad, ki jih ni mogoče zanikati.

Želimo si pravno državo, v kateri so veljavni zakoni za vse ljudi, ki živijo na nekem področju, kajti le tako sožitje je lepo in varno za vse.

Nestrpnost, sovraštvo, zmerjanje, grožnje, so začetek in konec najhujšega. Vsi si prizadevamo, da bomo živeli v miru, sožitju, prijateljstvu. V nasprotnem primeru bomo težke posledice čutili vsi, ne samo nestrpneži, ki gojijo sovraštvo do vseh, ki jim niso po volji, ki so drugačni. Mednarodna ženska konferen-

ca za mir v svetu, katere član je tudi Slovensko žensko društvo za mir v svetu, si tudi prizadeva, da bi preprečili vsako nasilje, ki ga s seboj prinaša nestrpnost in nepriznavanje drugačnosti.

Prizadevamo si, da bi živeli s srcem, strpnostjo in razumom. Le tako bo naše življenje lepše, bogatejše, brez zmerjanja in grobosti ter groženj. Priznavajmo drugačnost v vseh oblikah!

Želimo vzdrževati mostove med vsemi narodi pri nas in v svetu.

Priznavajmo različnost!

Danica Zidarič

Ob februarški izdaji Mengšana

Vedno težko čakam, kdaj bo prišel Mengšan in se prav pošteno jezim, če me kdo vpraša, ali sem prebrala ta ali oni članek, jaz ga pa še nisem dobila. Preberem skoraj celega in se na ta način vsaj malo seznanim z dogajanjem v kraju. Ob prebiranju se včasih jezim, godrnjam, veselim, včasih me celo popade želja, da bi tisti trenutek sedla za računalnik in kaj napisala. Pa potem na to običajno pozabim. Zadnja številka Mengšana pa me je prisilila, da napišem svoje mnenje, in sicer iz več razlogov:

1. Mengšan je bil ves čas, kar je bila urednica Urša Blejc, dober, kritičen in vsebinsko bogat (kar je seveda odvisno od prispevkov, ki jih je uredniški odbor prejel za objavo). Besedo "kritičen" mislim v pomenu, da je bilo zapisano, kar je prav, da ljudje zvedo, kar ljudje morajo izvedeti, pa tudi tisto, kar bi nekateri raje zamolčali po načelu: Kar ne veš, ne boli! Pa ne da bi bolelo njih, bolečina gre na račun drugih. Vsak, ki je sprejel kakršno koli funkcijo, jo je sprejel prostovoljno

in takrat se je moral tudi zavedati, da bo ljudem na očeh, da odloča o stvareh, ki so širšega pomena za vse nas, za celoten Mengeš. Če kritike ni sposoben sprejeti, potem je naredil veliko napako, ker je funkcijo sprejel, mi pa še večjo, ker smo ga izvolili. Nihče ni rad kritiziran, a to pot ste si izbrali sami in kritizirati oziroma izrazili svoje mnenje je ustavna pravica, ki je nihče ne more vzeti. Saj se imate pravico braniti. Kjer se kritizira, se običajno stvari potem tudi izboljšujejo. Kjer se nič ne kritizira, je običajno še huje, vse se kaže v lepi luči, a realnost je lahko čisto drugačna. Marsikdo poreče, da je kritizirati pač najlažje. Res je, res pa je tudi, da je včasih svojo napako treba priznati, ne pa riniti z glavo skozi zid.

Odločno sem proti, da izdajanje glasila prevzame Občina Mengeš, kajti pri tej potezi ne gre le za to, da bi bilo glasilo boljše, pač pa, da se opravlja cenzura prispevkov in potem se res lahko vprašamo, kakšna demokracija je to. Morda demokracija na razpotju?

2. Morda pa je vzrok te poteze občanarjev Mengšan, ki ga, če ne od prej, poznamo zaradi posebne izdaje glasila pred samoprispevkom za gradnjo športne dvorane. O tem ali je ta potrebna ali ne, ne bi govorila, saj sem se o tem osebno že izrekla, pa tudi napisanega je bilo že veliko. Rada pa bi povedala, da je mnogim na Občini Mengeš Tomaž Štebe "trn v peti, nadležna muha" in da imajo njegovih član- kov že čez glavo. Sama pa menim, da bi bilo takih, kot je on, potrebno v kraju še kar nekaj. Preveč nas je takih, ki mirno spimo in pustimo, da o naših skupnih problemih, željah in potrebah odloča peščica v svojem, ne pa v našem skupnem interesu. Tomaž Štebe, upam, da nisi izgubil poguma, kajti veliko nas je, ki te podpiramo.

Nada Javh

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGŠ

Trdinov trg 9
Telefon: 061 738 977

Pisarna in skladišče
sta odprta vsak petkih
med 16. in 18. uro.

KLIC V STISKI IN SVETOVALNICA

Vsak prvi in tretji
ponedeljek smo Vam
pripravljeni prisluhniti
po telefonu 738 977,
ali pa se oglasite osebno
(nudimo kontrolo krvnega
tlaka).

Žiro račun:
50120-620-149 05 1301110-13498

ASFALTIRANJE

Asfaltiranje in tlakovanje
dvorišč, parkirišč in
dovoznih poti.
Strojni izkopi, kiper prevozi
in gradbena mehanizacija.
Knjigovodske storitve.

STAMPEDO d.o.o.

Pahorjeva 10, 1231 Ljubljana - Črnuče
Telefon in fax: 061 374 307,
061 559 641, GSM 041 614 301

PRILOŽNOST

ZA VODENJE IN
ORGANIZIRANJE PRODAJE
ZELO ATRAKTIVNIH ARTIKLOV
ZA VSAK DOM.
MOŽNOST LEPEGA ZASLUŽKA.

Telefon:
061 / 142 59 00 in
062 / 65 60 31

*V življenju le skrbi in delo si poznala,
sedaj od vsega truda si zaspala,
odšla si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.*

Zahvala

*Ob boleči izgubi naše
drage mame, tašče,
tete, babice, prababice
in praprababice*

MARIJE

ŠIFTAR - MAGOLIČ
(Štepčeve babi)

*se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem, znancem in vsem, ki ste jo
imeli radi, za izročena pisna in
ustna sožalja, podarjeno cvetje,
sveče in darove za sv. maše ter jo
pospremili na njeno zadnjo pot.*

*Hvala gospodu župniku Mateju
Zevniku za lepo opravljen po-
grebni obred in mašo.*

*Hvala tudi pevcem, rogistom,
flavistiki in govornici.*

**Žalujoci:
vsi njeni.**

Zahvala

*Ob izgubi
dragega moža, očeta,
starega ata, brata in
strica*

VIKTORJA MUJDRICA
iz Loke pri Mengšu

*se najtopleje zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem
in vsem, ki ste ga pospremili na
njegovi zadnji poti, darovali
cvetje, sveče in darove za sv.
maše.*

*Hvala kolektivu "SARRIO" Količe-
vo za cvetje in pomoč. Zahva-
ljujemo se tudi dr. Gabrijeli
Kovač-Mohar za vso njeno topli-
no in razumevanje pri njegovi
bolezni.*

*Zahvaljujemo se tudi gospodu
župniku Mateju Zevniku za lepo
opravljeno mašo in obred.*

*Hvala pevcem iz Komende in
Franciju Stoparju za zaigrano
Tišino.*

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi.

Kaj ti je deklica, ...

Zahvala

Ob tragični smrti naše drage

JANE SLOKAN

roj. Hribovšek

2 . 6 . 1 9 6 6 - 3 1 . 1 . 1 9 9 8

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot, podarili cvetje in sveče, nam izrazili ustna in pisna sožalja ter nam finančno pomagali.

Posebej se zahvaljujemo Smučarsko skakalnemu klubu Mengeš, Gorski reševalni službi Kamnik, Planinskemu društvu Mengeš, Mengeški godbi, Moškemu komornemu zboru Zvon iz Mengša in Francu Komparetu za zaigrano Tišino. Iskrena hvala g. župniku Mateju Zevniku za ganljive besede in lep pogrebni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

Vsi njeni.

OBVESTILO ZA PREJEMNIKE OTROŠKEGA DODATKA

Center za socialno delo, Ljubljanska 70, Domžale, obvešča vse prejemnike otroškega dodatka, da obnovijo **Vloge za uveljavitev otroškega dodatka (obrazec 8,41) najkasneje do 31.3.1998.** Če vlog do navedenega datuma ne bodo obnovili, ne bodo več upravičeni do otroškega dodatka od 1.5.1998, kar je razvidno iz odločb, ki so jih prejeli v letu 1997.

Opozoriti moramo, da je potrebno letos na novo vpisati **davčno številko vlagatelja**, zato so tudi obrazci spremenjeni in je nujno, da je davčna številka točno vpisana, ker bomo sicer imeli probleme pri nakazilih otroškega dodatka.

V letu 1998 znaša vstopni cenzus za pridobitev otroškega dodatka 110 % povprečne bruto plače v preteklem letu v Republiki Sloveniji, t.j. 158.676,00 SIT bruto mesečnega dodatka na družinskega člana v letu 1997.

Ceter za socialno delo Domžale bo imel tudi letos v mesecu marcu uradne ure vsak dan od 8. do 15. ure, v sredo pa od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

Kozmetični studio

Nina

MOSTE 89F, KOMENDA • TEL.: 061 841 538

*Lepota pomladi se nezadržno bliža,
pripravimo se nanjo tudi mi!*

*Zdravo hujšanje brez navora in brez stresa,
trajna obranitev željene teže! Pokličite nas,
zagotovite si Vaš uspeh v zdravi vitkosti!*

Nudimo vam še:

- nege obraza in dekolteja s kozmetiko MATIS in MARBERT
- izdelavo umetnih nohtov OPI in ALESSANDRO
- trajno redukcijo celulita in oteklin ter bolečin v nogah
- depilacijo po sistemu HAIRAWAY
- Tui-na kitajsko ročno masažo za odpravo glavobolov, bolečin v vratu, križu, lumbarga, išialgin, za izboljšanje zdravlja in za relaksacijo
- sončenje v solariju ERGOLINE

Brezskrbno udobje je lahko samoumevno,
ko potujete iz ene slike...

Opel CORSA ima vse, kar potrebujete za kratko vožnjo in tudi za dolga potovanja. Opremljena je z vsem udobjem, ki vam pride na misel. Pravzaprav je bila zasnovana tako, da pozabite na mestno gnečo in zares uživate na dolgi, celo zelo dolgi poti od Arktike do...

Opel na Internetu:
www.opel.com

...na drugo s samo tremi
rezervoarji goriva.

OPLOV novi revolucionarni litrski motor ecotec je tako ekonomičen, da se boste lahko vozili po mestu tedne in tedne, preden boste morali natočiti gorivo (poprečna poraba pri mestni vožnji: 6.3 l / 100 km), ali pa boste na poti s prejšnje strani do Marakeša porabili le tri rezervoarje goriva (poprečna poraba pri 90 km/uro: 4.2 l / 100 km).

CORSA že za 14.990 DEM.

OPEL CORSA - VEČ KOT SAMO PRIKUPNA PODOBA. **OPEL**

OPEL V DOMŽALAH - **avtotehna VIS** in KOSEC d.o.o

Salon: Ljubljanska 110, Domžale, tel. 061/716-092, servis: Kamniška 19, Domžale, tel. 061/715-333

UGODNI KREDITI T+5% do 4. let

KD ANTONA LOBODE

Loka pri Mengšu

vabi v soboto, **28. marca ob 18.30 uri** v Kulturni dom Mengeš
na mladinsko predstavo

SNEGULJČICA

Pavla Golie

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu in uro pred predstavo.

LEPO VABLJENI!

ŠOLARJI IN STARŠI, POZOR!

Folklorna skupina Svoboda Mengeš vpisuje nove člane v **otroško folklorno skupino**. Vsi, ki ste stari od sedem do trinajst let in vas zanima ljudsko izročilo (igra, petje, ples, glasba) ter družabno življenje, vpišite se!

Vpis novih članov bo vsak **ponedeljek in četrtek od 20. do 22. ure** v garderobi Kulturnega doma (vhod zadaj), telefon 738 733.

PODJETJE ZA PRODAJO, MONTAŽO
IN SERVISIRANJE ŠIVALNIH STROJEV

Pristava 3 • 1234 Mengeš
Tel./fax: 061 737 457

PODJETJE SE UKVARJA:

- s servisiranjem gospodinskih in industrijskih šivalnih strojev različnih znamk, kot so PFAFF, SINGER, PEGASUS, BAGAT idr.
- s prodajo šivalnih strojev znamk PFAFF, SINGER, PEGASUS, katero je pooblaščen servis PFAFF - Kaiserslautern
- s prodajo rezervnih delov, ter drugih artiklov (škarje, igle, pupe, prijemalec blaga, etiket pištrole, ...)

PODJETJE JE ODPRTO:
PON - PET od 8. do 16. ure
SREDA od 8. do 18. ure

ŽNIDAR TEAM

ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

**FASADERSTVO
PEČARSTVO
SANACIJE PROSTOROV
IZPOSOJA ODRA IN
RUŠILNIH KLADIV
TEHNIKA PRITRJEVANJA**

Marjan Žnidar s.p.
Gostičeva ulica 1
1234 Mengeš

TELEFON:
061 739 323

CENIK OGLASNEGA PROSTORA v glasilu MENGŠAN

• KOMERCIALNI OGLASI

Cena glede na velikost oglasa:

– cela 1/1 stran (260 x 185 mm)	36.000,00 SIT
– pol 1/2 strani (130 x 185 mm)	18.000,00 SIT
– tretjina 1/3 strani (260 x 70 mm)	12.000,00 SIT
– četrtna 1/4 strani (90 x 130 mm)	9.000,00 SIT
– šestina 1/6 strani (90 x 65 mm)	6.000,00 SIT
– osminka 1/8 strani (60 x 65 mm)	4.500,00 SIT
– šestnajstina 1/16 strani (65 x 45 mm)	2.000,00 SIT

Doplačila na ceno komercialnega oglasa:

- objava na 2. strani (notranji strani naslovnice) in zadnji strani naslovnice se poveča za 10%

Popusti na ceno komercialnega oglasa:

- za zakup oglasnega prostora za 1 leto (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 9 oglasov, 2 oglasa sta tako brezplačna,
- za zakup oglasnega prostora za 6 mesecev (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 5 oglasov, 1 oglas je tako brezplačen,
- v času volitev imajo politične stranke 1 stran oglasnega prostora brezplačno.

• OBVESTILA, POVABILA, ČESTITKE

Obvestila, povabila in čestitke, ki vsebujejo do 30 besed stanejo 1.000,00 SIT, vsaka nadaljnja beseda pa še po dodatnih 10 SIT na besedo. Zavodi in društva, ki imajo domicil v Mengšu, imajo v smislu popusta pravico oglaševanja prireditve, občnih zborov in humanitarnih akcij brezplačno - do velikosti oglasnega prostora 1/6 oziroma do 30 besed.

• OSMATNICE IN ZAHVALE

Cena za velikost:

– 1/3 strani po vertikali formata (245 x 70 mm)	6.000,00 Sit
– polovica od zgoraj navedene velikosti (120 x 70 mm)	3.000,00 Sit

Cene oglaševanja bomo letno uskladili z indeksom rasti cen na drobno.

V ceni oglasov ni vračunan 5% prometni davek.

• NAČIN ODDAJANJA OGLASOV

Vsebino oglasa, s točnim naslovom, odda uporabnik oglasnega prostora v času uradnih ur v sprejemni pisarni Občine Mengeš, najkasneje **do 10. v mesecu**.

• POJASNILO!

Da bo Mengšan redno izhajal ob koncu vsakega meseca, je uredniški odbor skupaj z občinsko upravo potrdil že prej določen **zadnji rok za oddajo člankov do 12. v mesecu**. Vsi članki, ki bodo prispeli po tem roku, bodo praviloma objavljeni v naslednji številki.

Občinski svet pa je na zadnji seji sprejel Cenik oglasnega prostora, ki velja od maja dalje. Vsi zainteresirani morajo svoje ponudbe za oglasni prostor oddati **v sprejemni pisarni Občine Mengeš v času uradnih ur do 10. v mesecu**.

Trgovina

Zarja

*Največja izbira
spodnjega perila
za vso družino v Mengešu*

Ženske in moške prehodne jakne že za **11.800,-**

velika izbira otroških prehodnih jaken

otroške polo majice iz čistega bombaža že za **1.600,-**

velika izbira pomladanskih pletenin, moških srajc in
ženskih bluz po ugodnih cenah

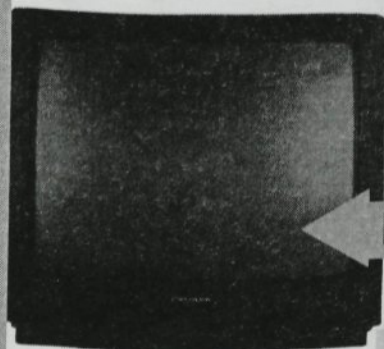
velika izbira postelnega perila in brisač

AKCIJSKA CENA brisače Svilanit samo **800,-**

HI-FI CENTER v trgovini Zarja

Velikonočna akcijska prodaja

od 27. marca do 11. aprila

Barvni TV PANASONIC TX 25 MD3P 63 cm ekran, teletekst **99.990,-**

Barvni TV GOLDSTAR CB 14 E 22 37 cm ekran, teletekst **35.590,-**

Radio kasetofon SONY CFD V 10 CD, stereo **19.990,-**

Walkman SONY WM FX 151 z radijskim sprejemnikom, v črni ali rdeči barvi **6.990,-**

Fotoaparat KODAK-STAR MOTOR vključen film in baterijska vložka **9.990,-**

Mešalnik GORENJE M 500 **3.990,-**

Sesekljalnik GORENJE S 201 **9.990,-**

Parni likalnik NEW LINE-EUROELMA **4.990,-**

Aparat za cvrtje F21-EUROELMA **7.990,-**

Sesalnik CORONA ART 2408 **16.490,-**

Mini multipraktik DE LONGI KR 60 **5.590,-**

Vse cene so v SIT.

Trgovina **Zarja**, Slovenska cesta 30, Mengeš, tel: 061/737-044
Delovni čas: od 8. do 19. ure, sobota od 7³⁰ do 13. ure.

kočna

DISKONT IN ŽIVILSKE PRODAJALNE

moka posebna primorska	98 SIT
velikonočne serviete	123 SIT
margarina samanta 250g	87 SIT
hren maestro 150g	123 SIT
velikonočna čokolada 100g	99 SIT
suha šunka BK 1kg	1.099 SIT
vrat prekajen BK 1kg	1.150 SIT

izredna ponudba velikonočnega
sladkega in plišastega
programa!

MODNA HIŠA

Velika ponudba OTROŠKE
KONFEKCIJE (majice: dolg in
kratak rokav, vzorčaste športne
hlače, barvni jeans...)

ŽENSKA KONFEKCIJA:
spomladanske jakne
od 7.685 SIT dalje

MOŠKA KONFEKCIJA:
ugodne cene spomladanskih
jaken!

KNJIGARNA

Velikonočne
razglednice, vizitke,
čestitke in sličice.
Velikonočna mala darilca.
Dekoracije - zajčki,
piščančki, košarice
za pirhe ...
Velika izbira
knjig!

